

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయమ్
తేలపూర్తి. (కృష్ణా జిల్లా.)

విష్ణవ సమిధలా-

III TPLA1193107 ~~TP/1193107~~

అనువాదం
కె. అనంతాచార్యులు.
(కృష్ణా జిల్లా)

విష్ణవ సమీధలు

(OVER THE ASHES)

హెన్రీ

మూలం :
మాంగ్‌తిన్‌పి.

అనువాదం :
కె. అనంతాచార్యులు.

‘నగారా’ ప్రచురణాలయం,

గుంటూరు.

IV

మొదటి ముద్రణ

జూలై 1954.

(ప్రతి

0-10-0.

లక్ష్మీ ఆర్ట్స్ ప్రింటర్స్,

గుంటూరు - 1.

ముందుమాటలు

1944 సంవత్సరపు బర్మా రాజకీయాలే యీనాటకం-జపాను ఫాసిస్టు భూతాలు ఆసియాను ఏకఛత్రాధిపత్యంక్రింద వీలటానికి ప్రయత్నించి ప్రపంచంపై సాగించిన దండయాత్రల్లో బర్మా ఒక రణరంగం! వాస్తవ పరిస్థితులదృష్ట్యా బర్మా ముఖ్య పట్టణమైన మాండలే ప్రాంతంలో జరిగిన యదార్థగాథ యిది... ఆనాటి కరువు కాటకం, దుర్భిక్షాలు, ప్రజల్లోరేగిన దుమారం వాళ్లలో కమ్యూనిస్టు యువకులు రేపిన జ్వాలలు, యిందులో మీకు కనిపిస్తాయి...

ఇలా బర్మా మూడు సంవత్సరాలు ఫాసిస్టు భూతాల బూటుకాళ్ల క్రింద నలిగి పిప్పయింది... రాచుకుని, రాచుకుని ఒకానొక సమయంలో అగ్ని పర్వతం బ్రద్దలైంది... ప్రపంచ ప్రజలు - ముఖ్యంగా మనదేశ ప్రజలు వాళ్లకు సాయం చేశారదేసమయంలో... వాళ్ల స్వాతంత్ర్యం సంపాదనకు మనసోదరులు చేసిన సేవ మరువరానిది...

ఇవన్నీ నాటి పరిస్థితులు... నాటక మూలరచయిత “మాంగ్ తిక్ పి” యీనాడు బర్మా యంగ్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రముఖ నాయకుల్లో ఒకడు. ఇరువై సంవత్సరాల వయస్సులోనే నవలలు, వ్యాసాలు రచించి ప్రముఖ బర్మా అభ్యుదయ రచయితల్లో ఒకడయ్యాడు... సోదర యువకులకుమళ్లే తనూరాజకీయరంగంలో దూకాడు... జపాను ఫాసిస్టులు బర్మాను ఆక్రమించుకొన్న సందియంగంలో తప్పదారి ద్రోక్కి “జాతీయ విప్లవపార్టీ” తరపున పనిచేసి జపానువారికి సహాయపడ్డాడు. కాని త్వరలో తనతప్పను తెలుసుకుని ఫాసిస్టు వ్యతిరేక విప్లవ పోరాటానికి నాయకత్వం వహించిన కమ్యూనిస్టు పార్టీలోచేరి విప్లవ నాయకుడై కొంతకాలం ప్రవాస జీవితం గడిపాడు జపానువారికి బాగుగా మట్టుపెట్టాడు...

1942 ఫ్రాంకొలో మనదేశం ప్రవేశించి, మనకళ్లు తెరపించి, జపాను వారి అసలుగుట్టును బట్టబయలు చేశాడు... అందుకు బర్మాలో ఏం జరిగింది? (What happened in Burma) అనే ఉద్బంధం వ్రాసి, యదార్థ విషయాలు మనకుపదేశించాడు. 'కొంతకాలం ఫాసిస్టు వ్యతిరేకప్రజా విముక్తి సంస్థకు విదేశాంగ వ్యవహారాల ప్రతినిధిగా (Anti fascist Peoples freedom League foreign affairs representative) పనిచేసాడు.

అనాడు బర్మాలో రేగిన విప్లవంలో స్వయంగా తనసోదరులకు నాయకత్వం వహించి, స్వాతంత్ర్యసాధనకు కృషిచేసేడు... తన మాతృదేవి కన్నీరు తుడిచాడు "మాంగ్ తిన్ పి" -

మనం బర్మా ప్రజల ప్రతిఘటనల్ని ఎప్పటికీ మరచిపోలేం...

అన్యాయాలు తలలు వొంచుకుంటాయి...

న్యాయం జయించి తీరుతుంది...

ఇది సత్యం !

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయం
తేలవోగి. (కడప జిల్లా.)

ఇందులో పాత్రలు

యువాజా : ఒక ముదుసలి రైతు.

దాసోమి : ఆయన భార్య.

యూటీల్ వాకా : వారి పెద్దకొడుకు. (బౌద్ధసన్యాసి)

మాంగ్ పోషిన్ : రెండవ కుమారుడు.

ఓ చిన్న నూలుఘాట్టరీలో కార్మికుడు.

టిన్ మే : వారి కూతురు.

యూతిన్ పా : ముసలాయన స్నేహితుడు.

మాజీ బ్రిటీషు యుద్ధోగి. ప్రస్తుతంలో దారిద్ర్యాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు.

మాషిన్ యిన్ : పోషిన్ యొక్క తీయని హృదయం.

పోషిన్ తోపాటు ఘాట్టరీలో పనిచేసే కార్మికురాలు.

మిభిన్ : మాషిన్ యిన్ వద్ద పనిచేస్తుకుంటున్న ఓ చిన్నది.

హిరోకా : ఘాట్టరీ యజమాని జపానువారి పెట్టుబడిదారుడు.

మాంగ్ ఛిట్ కిన్ : ఒక కమ్యూనిస్టు. *తీ వేచున గ్రంధాలయం*
తొలపోయింది. (కష్టజిల్లా)

బాసాన్ : ఒక అవకాశవాది.

పోటోక్ : జపాను మిలటరీ పోలీస్ ఉద్యోగి.

హటా : జపాను ఆఫీసరు.

యూనివర్సిటీ చదువు ముగించి ఉద్యోగంలో చేరినవాడు.

మొదటి జపాను ఆఫీసరు : ఓ చిన్న దళనాయకుడు.

రెండవ జపాను ఆఫీసరు : జపాను మిలటరీ పోలీసుశాఖకు

సంబంధించినవాడు.

ఇంకా జపాను సైనికులు, బర్మా గ్రామస్తులు, ఒక చిన్న కుర్రాడు మొదలైనవారు.

①

విప్లవ

విప్లవ సమిధలు

ఒకటో అంకం
(1-వ రంగం)

వెదురుకర్రల గోడలతో వైకప్పుగ తడికనుపయోగించబడిన గుడిసె ముగదుభాగాన్న తాటిమట్టలతో చేయబడ్డబల్ల; అటువంటిరకపు కుర్చీలే నాలుగు. ఒకమూల నిప్పులపై కాగుతున్న టీ పాత్ర - ఉదయిస్తున్న సూర్యునికి అడ్డంగా చింతచెట్టు.

యాభై ఏళ్లకు వైబడిన స్త్రీమూర్తి ఆ బల్లపై కూర్చుని చిరిగిన గుడ్డలు కుడుతుంటుంది. ఆమె కెదురుగా కుర్చీలో అరవైఏండ్ల వృద్ధుడు వెదురు బద్దలు చెక్కుతున్నాడు. ముప్పదిఏండ్ల యువక సన్యాసి మరొక కుర్చీమీద కూర్చుని ఆవిరిపై ఉడికిన చిక్కుడు గింజలు తింటూ మధ్యమధ్య “గ్రీన్ టీ” సిప్ చేస్తుంటాడు.

స్త్రీమూర్తి తనపైగుడ్డ చుక్కల్లోకి అమర్చుకొని, వీపుపైన ఓ జనపనార ముక్కతో బుజాలు కనబడనీయకుండా కప్పుకుంది. చూపులకు వున్న వయసుకన్నా యెక్కువ ముదుసలిగ గనబడుతుంటుంది. చర్మంనిండా ముదు తలు; ముగ్గుబుట్టలా తల.

ముసలాయన మాసిన ఆతుకులబొంత కప్పుకుంటాడు. వయసుతో తగిన రీతిగనే కనబడుతుంటాడు. యువక సన్యాసి యింట్లోనే నేయబడిన గుడ్డలు ధరించి యుంటాడు.

యూటిల్ వాకా :- (టీ ఆరబోస్తూ) ఓ భౌద్ధబిక్షుకులారా !
ఇదీ నీ వరస...రాతిరింబగల్లు యిలా కుట్టుకుంటూ
కూర్చోబట్టే కళ్ళలా దెబ్బతిని కూచుంటాయి. చెవు
తున్నా...ఆపైన నీ యిష్టం...

దాసోమి :- (కుట్టు నిలిపి) ఏం చేస్తాం ? ఇంతకంటే చేయాలిం
దేమీలేదు. నాకున్న గుడ్డలన్నీ పేలికలై కూచున్నాయి.
కుడదామన్నా పిగిలిపోతున్నాయి. ఈరోజుల్లో ఏదన్నా
గుడ్డకొనాలంటే ముప్పయి, నలుభైదాకా ధరలు మండి
పోతున్నాయి-తెలుసా ?

యూటిల్ వాకా :- (టీ ఊదుకుని, త్రాగబోతూ, ఆగి నిట్టూర్చి)
ఈ రోజుల్లో అన్నీ మండుతున్నాయి. ఒక్క ధరలే
గాదు. క్రిందటి పార్లమెనాడు ఉపవాసానికి “యహండ
యాగి” పిల్లల్ని తీసుకరాలేదుగదా ! ఎందుకు
తీసుకరా లేదనడిగితే “గుడ్డల్లేక” అన్నాడు. ఇలా ఎంత
కాలం సాగుతుందిలే ! త్వరలో మాక్కులొచ్చి గుడ్డ
చౌకలో చేతికందితీరాలి. జపాను నుండి ఓడలు దిగు
తాయిలే !

దాసోమి :- (వరాకుగా) నమ్మకమేమిటి? తమరు శైలవియ్యాలి.
ప్రభుత్వసైన్యాలు కట్టుకుంటున్న చింపిపేలికలను పరిశీ
లించండి. ఈ సైన్యానికే తిండి, గుడ్డ యివ్వలేనప్పుడు
యిక యీ ప్రభుత్వం మనకు సాయంచేస్తుందని నమ్మక
మేమిటి?

యూటిల్ వాకా :- మాతృశ్రీ అల్లు శైలవీయరాదు. ఎందు
వల్లనంటే జపాను ఉద్యోగి “హాటా” తమదేశంనుంచి

త్వరలో ఒక పెద్ద బట్టలనావ వస్తుందని సెలవిచ్చాడు...
అదీగాక 'అడిపాడి' గూడ నిన్నటి వార్తాపత్రికలలో,
అందుకు తగినన్ని సన్నాహాలు జరుగుతున్నట్లు చెప్పాడు.
దాసోమి :- పత్రికల్లో విషయాలమాట నాకేం తెలియదు
గాని, జపానువాళ్లుమాత్రం దక్షిణాది వల్లెల్లో పండిన
పత్తిపంటంతా దోచుకుపోయారు. మనం దేనికో
గుడ్డలు నేసుకోవాలో నాకైతే తెలియటంలేదు. (అని
దేనికోసమో నిదానిస్తున్నట్లు చూస్తుంది)

యూటిల్ వాకా :- మాతృశ్రీ మాటలు జాగ్రత్తగా మాట్లా
డాలి... జపానువారు పత్తిని కొన్నారుగాని దోచుకు
పోలేదు.

యూవాజా :- (చేతిలోనిపనిని త్వరగాముగిస్తూ) చిత్తగించాలి!
దక్షిణగ్రామాల్లోజరిగిన సంఘటనలనుబట్టి మీ జపాను
వారు చేసినపనిని స్వాధీనపరచుకున్నారు అని అనటం
కన్న దోచుకున్నారు అని అనటం తగివుంటుంది. తమరు
శెలవిచ్చినట్లు "కొన్నారు" అనేపదంమాత్రం తగదు.
ఆ గ్రామస్తులు తమ పత్తిని సొంతానికి వాడుకోవాలను
కున్నారు. అధవా మిగిలితే కావలసిన వస్తువులకు
మారకం చేద్దామనుకున్నారు... జపానువారికి అమ్మటం
అనేది ఎప్పటికైనా "నష్టం" అని అర్థం—

యూటిల్ వాకా :- అయితే వారు 100 వీశెలపత్తి రు. 600 లు
యిచ్చి, కొనలేదన్న మాట?

యూవాజా :- ఇలాంటి మాటలు మనబోటి పేదరైతుల కళ్ళ
నీళ్లు తుడవడానికి వుపయోగిస్తున్నారు. వాళ్లు 600

యిచ్చినప్పటికీ మిగిలినవస్తువుల గిరాకితో పోల్చిచూస్తే సంబంధం లేకుండావుంది. గ్రామస్తులు వాళ్ళకుసరుకులు అమ్మటానికి వీల్లేదన్నప్పుడు బలవంతంగా యిళ్ళల్లో జొరబడి సోదాలుచేసి నూరువీశెలదూనికి నూటయ్యైరూపాయలు ముఖానకొట్టి, ఎదిరించినవారిని బెదిరించి మరీ వసూలుచేయటమనేది మంచిపద్ధతేగదా? దీన్నే గదూ 'కొనటం' అంటారు!...

దాసోమి :- (ఇంకా అలాగే చూస్తూ) పిల్లదింకా రాలేదే ?

చూటిల్వాకా :- (ఆదేది వినిపించుకొనక) అవును ! కాలం గడ్డుగానేవుంది. వంటకాలుచేసుకోడానికి నూనె సమృద్ధిగా దొరకటంలేదు. 'టీ' నీళ్ళకుకూడా ముఖంవాచే రోజులొచ్చాయి. ఎక్కడై నా దొరికితే పైబట్ట కుదవ పెడితేనేగాని గొంతులో రెండుచుక్కలు జారేట్టులేదు. ...కాని, యిలాంటివన్నీ పెద్దకష్టాల్లో జమకిరావు ... జపానువాళ్ళలో యెంత మూర్ఖత్వం, మొరటుతనమూ వున్నా, వాళ్లేగదా మనదేశంనుంచి ఆ ఇంగ్లీషుదేశపు పురుగుల్ని బయటకుగెంటింది ? వాళ్ళవల్ల మనకు యిటు వంటి చిల్లరమల్లర కష్టాలు ప్రాప్తించినా "మన స్వాతంత్ర్య సముపార్జనకు" సాయబడ్డవాళ్లు గనుక కృతజ్ఞత చూపాలని తండ్రిగారు గ్రహించాల్సివుంది ... సైనికమంత్రి 'ఆంగ్ సేన్' "స్వాతంత్ర్యం సంపాదించడమనేది దానిమ్మచెట్టు పాతిపెట్టటమంత చురుకైన గాదు. దాని ఫలితం అనుభవించడానికి చాలాకాలమూ శ్రమ అవుసరం." అని శెలవిచ్చారు...గుర్తుందిగదా?

యూవాళా :- (వెదురుబద్దలన్నీ కుప్పగాపెట్టి) ఎప్పటిదో నీడ
కోసం యిప్పుడు మండుటెండలో నిలుచునే. రకంగాదు
నేను - నువ్వు సన్నందుకు “దద్దమ్మ” అనవచ్చు.
కాని, నువ్వు చెప్పే స్వాతంత్ర్యమేమిటో నా కర్థమవటం
లేదు. మనభూమిలో మనం పైరువేసుకోవడానికి అధి
కారం లేకపోవడం స్వాతంత్ర్యమా? మనం మనచేతు
లారా చెమటోడ్చి పండించుకున్న పంటను మరొకడు
తీసుకుంటుంటే నోరు మెదపడానికి వీల్లేనిది స్వాతం
త్ర్యమా? పరాయి జపాను సైనికులు మన కల్లెదురుగ
మన పశువుల్ని తోలుకుపోతుంటే అదేమని అడగటా
నికి వీల్లేని మనం స్వాతంత్ర్యం అనుభవించుతున్నామని
చెప్పుకోవడం మనల్ని మనం చంపుకోడానికన్నా
హీనం. ఘోరం! ఈ చార్జన్యాలను సహించాల్సిందేనా?
ఇదేనా స్వాతంత్ర్యమంటే? అయితే యిందులో నీకు
కనబడ్డ మంచియేమిటి?

(ఇంతలో ఏడుపు కబ్బం... ఇరవై సంవత్సరాల యువతి, వెక్కిరిపెక్కి
ఏడుస్తూ, విరియబోసిన తలతో గుడ్డలు మత్తైరంగంపైకి ప్రవేశించి యింట్లోకి
దూసుకు పోతూంది)

దాసోమి :- (గాభరాగా) ఏమిటి? ఏమిటి? ఏంజరిగింద
మ్మామ్ ?

(యూవాళా చెక్కుతున్న వెదురుకర్రను ప్రక్కన పెడతాడు...
యూటిల్ వాకా త్రాగుతున్న టీ కప్పు పక్కనపెట్టి ఏం జరిగిందన్నట్లు పిల్ల
కేసి తీక్షణంగా చూస్తుంటాడు.)

దాసోమి :- (పిల్లను అనుసరిస్తూ) చెప్పవే అమ్మా? ఏంజరి
గిందో, నీ తల్లిని - చెప్పవే? ఏంజరిగిందే?

యూటిల్ వాకా :- (కూర్చున్న చోట్లోంచి లేచి) ఏంజరిగిందో
చెప్పు టెన్ మే!

యూవాజా కర్తవ్యరహితంగా పక్కపెట్టిన వెదురుబద్దను తీసిచెక్కి
మళ్ళీ పెంటనే అక్కడపెట్టి పరధ్యానంగా చీతిలోని కత్తిని అలాగే పట్టుకుని
వుంటాడు. కొంతసేపటికి లోపల్నించి ఏడుపులు తగ్గుతాయి. యూటిల్
వాకా లేచినుంచిని పిచ్చివాడిలా యింటివైపుకేసి చూస్తుంటాడు....

దాసోమి :- (లోపల్నుంచే) ఎంత పశుత్వం? దేవుడు వీళ్ళకు
దిక్కుమాలినచావు ప్రసాదించడుగదా! కడజాతి
కుక్కలు...

యూవాజా చేతిలోని చాకుతోనే ఇంట్లోకి ప్రవేశిస్తాడు. యూటిల్
వాకా వెనుకముందులకు పచార్లుచేస్తూ కప్పలోకి టీ కుమ్మరించుకుని నిలుచునే
త్రాగుతుంటాడు. యూవాజా కోపంతో వూగిపోతూ ఇంట్లోంచి బయట
కొస్తాడు.

యూటిల్ వాకా :- ఏంజరిగింది? చెప్పండి! చెప్పండి!

యూవాజా :- (కత్తితిప్పుతూ) నీ ప్రియమైన జపానువాళ్ళు...

(యూటిల్ వాకా ఆయనకేసి దీర్ఘంగా చూస్తాడు...)

యూవాజా :- అవును! మీ ప్రియమైన జపానువాళ్ళు!

యూటిల్ వాకా :- జరిగిందేదో నువ్వయినా చెప్పమ్మా?

యూవాజా :- (బిగ్గరిగా-రుద్ధకంఠంతో కత్తిని వూగిసలాడిస్తూ)

తమ పూజ్యులు, జపానువాళ్ళు నా కుమార్తెను తమ
సోదరిని - చెరిచారు. ఇప్పుడర్థమేందా?

యూటిల్ వాకా చేతిలోని కప్పు వ్రేళ్ళపట్టుబాని క్రిందబడుతుంది...
తను మెల్లగా కుర్చీలోకి కూలబడతాడు.....

— క్రమంగా తెరకూడ —

(2-వ రంగం)

ఒక బౌద్ధస్థూప ప్రాకారంలో, మూడువైపులా చెక్కలతో అమర్చబడి, వైభాగాన్ని చీనారేకుతో కప్పబడియుంటుంది. చెక్కలు అమర్చబడని నాలుగోభాగం ప్రేక్షకులవైపుకుంటుంది. గదిలోపల రెండు పరుపులు దోమతెరలతో, అలంకరించబడి యుంటాయి. పరుపులకు కాళ్ళవైపున గాజుతో పరుచబడ్డ మేజాబల్ల...దానికిరువైపులా రెండు కుర్చీలు... ఒకటి పేముకుర్చీ. అది జపాను ఆఫీసుకు ప్రత్యేకించబడ్డది. మరొకటి సాధారణమైనది. ఆగంతకుల కుపయోగించేది...ఒక కాపలావాడు వాకిలి దగ్గర నీరసించి ప్రాణంపోయినవాడిలా అటూయిటూ తిరుగుతుంటాడు...

దాసోమి ప్రవేశించి ఎందుకో నిదానించి రెండడుగులు ముందుకు వేస్తుంది, కాపలావాడు ఎటో పరాకుగా చూస్తూ వచ్చినమనిషిని గమనించడు... ఒక్క క్షణం...

దాసోమి :- ప్రభువులు! మహాప్రభువులు!

కాపలావాడు :- (అదిరిపడి చుట్టూ తిరిగి) బర్మాతల్లా! ఏం కావాలి మీకు?

దాసోమి :- (వినయంగా వంగి) నమస్కారం!

కాపలావాడు :- (కోవంగా) దయ్యంలాగా- ఎందుకొచ్చావో చెప్పు?

దాసోమి :- (బాధాకరంగా నవ్వి తలెత్తిచూస్తూ) మీ అయ్య గారిని చూడాలి.

కాపలావాడు :- వీల్లేదు. వారు నిద్దరోతున్నారు.

దాసోమి :- (తీవ్రంగా) చూచితీరాలి ... చాలా అవుసరం! (బిగ్గరగా) అవును! నేను చూచితీరాల్సిందే!

కాపలావాడు :- (ఆమెను వెనక్కు నెడుతూ) దయ్యమా!ఫో... ఫో...వీల్లేదు...నడు...

దాసోమి :- (ఈనిన ఆడపులి అవుతుంది ... పెదాలు వణుకు
తాయి. కళ్లు జేవురించి ఎర్రగా మారాయి. మనిషి
నిట్టనిలువుగా నిల్చుంది....గర్జిస్తూ) నేను పోవడానికి
వీల్లేదు. నా కూతురికి జరిగిన పరాభవాన్ని గురించి
ఫిర్యాదుచేయాలి. నేనాయన్ను చూచితీరాలి, వెంటనే
ఆయన్ను మేలుకొలుపు.

కాపలావాడు :- (చూపుడువేలూపుతూ, బిగ్గరగా) వెంటనే
వెళ్లు...ఆయన నిద్రపోతున్నాడని చెప్పలేదు!

దాసోమి :- నేను పోను...నీచులారా! మీరంతా మా పిల్ల
దాన్ని హింసించారు...నేను పోను...

కాపలావాడు :- (చెయ్యెట్టుకుని బలవంతంగా వెనక్కుతోస్తూ)
వెళ్ళిపో...లేకపోతే చంపేస్తా...

ఈ గలాభా లోపల పరుపులవైబరున్న యిద్దరిలోనూ ఒక ఆఫీసరును
లేపుతుంది. దోమతెరను తొలగించుతాడు. చిన్న డ్రాయరు, బన్నీను ధరించి
యుంటాడు. పైకి మెలిదిరిగిన ముక్కుపైనుంచి యిరుక్కైన ఆ రెండుకళ్ళతో
చూస్తున్నాడు...నిద్రనుంచి లేవటంవల్ల బద్ధకానికి వళ్లు విరుచుకుంటాడు.

జపాను ఆఫీసరు :- (కాపలావానితో) అరే వెధవా! ఏమిటా
అల్లరి?

కాపలావాడు దాసోమిని వెనక్కునెట్టటం మానివేస్తాడు.

జపాను ఆఫీసరు :- (కోపంగా నిన్నేరా వెధవా! మాట్లాడవేం?

కాపలావాడు :- (ఆఫీసరువద్దకు పరుగెత్తుకొచ్చి సెల్యూట్
కొట్టి) ఒక బర్మా వృద్ధురాలు తమ దర్శనార్థం వచ్చింది
సార్!

జ-ఆఫీసరు :- (వట్లువిరుస్తూ) వృద్ధురాలా? ఛీ-సరే. లోపలికి రమ్మను.

విసుగ్గా అటూ యిటూ తిరుగుతుంటాడు. కాపలావాడి రాకవల్ల లాభంలేకపోగా నిద్రచెడినందుకు లోపల తిట్టుకుంటూ కొంకెడు తగ్గిరించిన టోపీ ధరించి కుర్చీలో కూర్చుంటాడు. ఇంతలో దాసోమితో కాపలావాని ప్రవేశం.

జ-ఆఫీసరు :- ఏమమ్మా? ఏమిటి విషయం?

దాసోమి :- మహాప్రభువులు! నమస్కారం!

జ-ఆఫీసరు :- నమస్తే! నమస్తే! ఏంకావాలి? (విసుగుతో)

దాసోమి :- తమదయ! తమ సైనికులు మా పిల్లదాన్ని అవమానపరిచారు.

జ-ఆఫీసరు :- (తలపంకిస్తూ) ధూత్! అయితే మంచిది-ఎప్పుడు?

దాసోమి :- (కోపంగా) యివాళప్రొద్దున్న-బజారు కుక్కలు.

జ-ఆఫీసరు :- (చలించక) ఎవరువాళ్లు?

దాసోమి :- తమ సైనికులు!

జ-ఆఫీసరు :- అంటే? నా దగ్గర చాలామంది సైనికులున్నారు.

అందులో ఎవరూ అని? నేరస్థులెవరో గట్టిగా గుర్తు పట్టి చెప్పగలవా?

దాసోమి :- వాళ్ళు మీ సైనికులే! దోషులెవరో తమరే విచారించి తెలుసుకోవాలి-

జ-ఆఫీసరు :- (నవ్వుతూ) అసంభవం-నువ్వే వాళ్ళను వెతికి పట్టి యిచ్చటకు తీసుకురా-శిక్షిస్తా! కానవుడు నేనేం చేయలేను.

దాసోమి :- మీ సైనికుల్ని మేమెలా పట్టుకోగలం?

జ-ఆఫీసరు :- ఫో! ఫో! వెతికినట్టి యిచ్చటకు తీసుకురా-నీవు
వాళ్ళను తీసుకునిరాని పక్షంలో నేనేమీ చేయలేను.
ఫో! ఫో! (కాపలావానితో) ఒరేయ్! ఈమెను బయటకు
గెంటేసి కాస్త పంచదారనీళ్ళను తీసుకురా.

దాసోమి :- నే నిక్కడనుంచి కదలను. మీరు వాళ్ళను శిక్షించాల్సిందే!
యిప్పటికిప్పుడు వాళ్ళను పిలిపించి విచారణజరిపి-దోషుల్ని నిర్ణయించాలి.

కాపలావాడు :- (ఆమె చెయ్యిని పట్టుకుని బలవంతంగా బయటకు
గెంటి) ఫో!. ఫో!.

దాసోమి :- నేనుపోను... పోను... పోవడానికి వీల్లేదు... ఛీ
కుక్కా! ఛీ పురుగా! పక్షి! పశువా!

జ-ఆఫీసరు :- అరేయ్! రెండుపోట్లు పొడవరా - తిక్కకుదురు
తుంది.

కాపలావాడు :- (బుజాన్నుంచి తుపాకిని క్రిందకుదించి లాఠీతో
బెదిరిస్తూ) యిప్పటికైనా ఫో.

దాసోమి :- (కావలివాని చేతుల్లోంచి తప్పించుకుని ఆఫీసరు
ముందుకుపోయి) కుక్క-క్కలకొడకా! దిక్కులేనిచావు
చస్తావులే! ఏప్లేగో, కలరావో వచ్చి నిన్ను తుడుచుకుని
పోతుందిలే! ఆబాంబేదో నీ నెత్తిన పడుతుందిలేరా.

కాపలావాడు :- (కొడుతూ, నెడుతూ, యీడ్చుకపోతుంటాడు)
బయటికి నడుపు - ముసలిపీనుగా-

తెరలోపల్నుంచి పెద్ద దెబ్బలు, దాసోమి ఏడ్పులు, అరుపులు తిట్లూ
వినబడి కొంతసేపటికి క్రమంగా తగ్గిపోతాయి.

జ-ఆఫీసరు :- (నిలబడి నింట్లో, గొణుగుతాడు) చెరచటం! చెరచటం! చెరచటం! ఎప్పుడూ యిదే మాట! వెధవలు! దీనికి నా సైనికుల్ని నేనేమని చెప్పి అరిగట్టగలుగుదును? వాళ్లు ఇట్లువదలి అయిదారు సంవత్సరాలాయె! నేనేం చేస్తాను? (విసురుగా నెత్తిమీది టోపీని పరుపుపైకి విసురుతాడు)

— వెంటనే తెరపడుతుంది —

రెండో అంకం (1-వ రంగం)

ఫిబ్రవరినెల మొదటిరోజు సాయంసమయం. బాటల కూడలిస్థలంలో ఉండలుదిగిన మర్రిచెట్టు. వెనుకవైపున ఒక పల్లె - చెట్టు మొగదల ఒక రాతి బల్ల. కొద్దిదూరంలో ఉచితస్థానంలో ఒక నీటికుండ. చెట్టునుంచి చిగుళ్ళు. ఆకులు రాలిపడివుంటాయి. చెట్టు రంగస్థలానికి ముందుభాగంలోవుంటుంది. నీటికుండ దాని వెనుకవైపున కనపడుతుంటుంది.

ఒక జపాను యువక మిలటరీ ఆఫీసరు. నల్లని కళ్ళగ్లాస్, మురికి దుస్తులలో (Uniform) నడుంనుంచి ఒక రివాల్వరు వ్రేలాడదీసి చెట్టుకూ నీటికుండకూ మధ్య కనుపించుతాడు. వచ్చి, ఆ రాతిబల్లపై ఉపవిష్టుడై ముఖంపైని చెమటబిందువుల్ని జేబురుమాలుతో తుడుచుకుంటుంటాడు.

జ.మి.పో.ఆఫీసరు :- ధూత్ తెరీ! యీ వూరి మొత్తానికీద్రరా!

ఇరువురు గ్రామస్తులు ప్రవేశం - ఒకడు ఒక యువకుడు. మరొకడు వృద్ధుడు. ఇరువురి గొమ్ములు గాలికితెరువబడియుంటాయి. వృద్ధుడు నడుముకు పాతబడి మాసి చీలికలూ పేలికలూ అయిన గుడ్డను చుట్టుకొనియుం

టాడు. యువకుడు కూడా అటువంటిరకపు దుస్తుల్నే పనుపుపచ్చ రంగులో ధరించియుంటాడు. పేదరికం వారి ముఖాన్న తాండవిస్తుంది. ఆ నీటికుండకు కొద్ది దూరంలోవారు కూర్చునివుంటారు. ఒక జపాను సైనికుడు ఒక తుపాకిని బుఖాన్న ప్రేలాడవేసుకొని వారివద్ద నిల్చుని వుంటాడు.

మాంగ్ బాసెన్ :- (రంగంలో ప్రవేశించి, తనవైపుకు చూచు కుని) డాక్టరు 'బామా' నాకంటే బాగా వుంటాడా? (చేతికర్ర తిప్పుకుంటూ రంగంపై అటూయిటూ మీదు ముఖ్యంగా పచార్లుచేసి, జ.మి.పో.ఆఫీసరును సమీపించి కొత్తరకంగావున్న టోపీని నెత్తిమీదనుంచితీసి అతని ప్రక్కన కూర్చుంటాడు) ఏలినవారు అలిసిపోయారను కుంటాను.

జ.మి.పో.ఆఫీసరు :- (చెట్టుకానుకుని) పక్కగ్రామం యిక్కడి కెంతదూరంవుంటుంది?

మాంగ్ బాసెన్ :- ఎంతోదూరంవుండదు.

జ.మి.పో.ఆఫీసరు :- యిక్కడిలాగే అక్కడివాళ్లుకూడా గ్రామం లోంచి అదృశ్యమౌతారా?

మాంగ్ బాసెన్ :- అబ్బే! అలా జరుగదు. నాకక్కడ కావాల్సి నంత పలుకుబడివుంది.

జ.మి.పో.ఆఫీసరు :- ఈగ్రామం విషయంలోగూడా మీరలాగే పలికారుగాని, ఒక్కడూలేదు.

మాంగ్ బాసెన్ :- అబ్బే! వాళ్లలా నెల్లిపోయారనుకోను. ఎక్కడికో, ఏ పనిపాటలకో నెల్లివుంటారు! ప్రక్క గ్రామంలో మన ప్రచార ఆయుధంకో మనం నెగ్గ గలం. మీకు తెలుసుకోలేదో-తూర్పు ఆశియావాసు

లను గురించి యుద్ధాన్ని గురించి బర్మాదేశీయులు తమ పవిత్ర రక్తాన్ని స్వాతంత్ర్య పోరాటంకోసం ఏలా అర్పించారు. ఆస్వాతంత్ర్యాన్ని మనసైన్యాల్లో చేరి ఏలా సురక్షితం చేసుకోగలరో, వాళ్లెలా తిండి, గుడ్డ, యిల్లు, ఆరోగ్యవిషయాలు సంపాదించుకుని కాపాడుకోగలరో - యివన్నీ మనం కరపత్రాలద్వారా వివరించాం గదండీ!

జ. మి. పో. ఆఫీసరు :- మంచిదే! ఇక్కడకూడా మనం ఆవిధం గానే భారీయెత్తున ప్రచారం చేశాంగదా? అంత కష్టానికి ఫలితంగా యీ యిద్దరు మనుష్యులు మాత్రం మన కంటికి కనుపించగలిగారు. అందుకు మనం కొంచెం అధికారం ఉపయోగించాల్సి వచ్చిందిగూడాను. వాళ్లె నాకాస్త సందుదొరికితే తప్పించుకపోయి యుందురు. కష్టించి పనిచేయటమంటే యీ బర్మా భూతాలకు యింత బద్ధకమెందుకో! (యిద్దరు గ్రామస్తులవై పుకు దిరిగి) యీవూళ్లో మిగతా వెధవలంతా యెక్కడికి చచ్చారు. (వాళ్లు కళ్లప్పగించి చూస్తారు) జ. మి. పో. ఆఫీసరు (తుబుక్కున వూస్తూ) బండ వెధవలు! వీళ్ల దగ్గర సమాధానాలు తీయటం రాతిబండల్లోంచి సమాధానాలు రాబట్టవంటిది - (ఎదుటి సిపాయిత్) చెరొకతన్ను తన్నరా-అవే సమాధానం పలికిస్తాయి.

సిపాయి :- (యిద్దర్ని గట్టిగాతన్ని) చెప్పండి! మిమ్మల్నే (తన్నించి తమనుగాదన్నట్లుగా గ్రామస్తులుప్రతిస్పందిస్తారు. సిపాయి వారిని తిరిగి తిరిగి తంతాడు.)

మాంగ్ బాసెన్ :- (గ్రామస్తుల్ని సమీపించి) మిత్రులారా! ఏలినవారికి జవాబియ్యండి-జపానువారికి సాయపడండి. వారిని సోదరులుగ భావించండి. మీరు నామాటవింటే నేను మీగురించి, మాగొప్పగా పైవారికి చెప్పగలను. మీరు ఆడిపాడి ప్రభువుల సతీమణి దగ్గరినుంచి మంచి నడతగలవారని వట్టితెస్తాను. అప్పుడు మీరు గ్రామ పెద్దలవుతారు. ఊ... చెప్పండి...

వృద్ధుడు :- (విధేయతారహితంగా) మాకేమీ తెలియదు. మీరెక్కడికి తీసుకెళ్లితే అక్కడికి రావడానికి సిద్ధంగా వున్నాం.

జ.మి.పో. ఆఫీసరు :- (ఎటువైపుకో దూరానికి చూస్తూ రెండడుగులు ముందుకువేసి చిరునవ్వుతో) వాప్సావా! బలే బలే! ఇటొచ్చి చూడవయ్యా మహానుభావా!

మాంగ్ బాసెన్ :- ఆఫీసరు దగ్గరికివచ్చి ఆయన చూస్తున్న వైపుకు పరిశీలనగా చూస్తుంటాడు.) ఏలినవారు అదే మీటో శైలవిస్తారా?

జ.మి.పో. ఆఫీసరు :- ఎవరో సైకిల్ వాలా వస్తున్నాడు. నేనాతని బైక్ తీసుకోవాలి. నాకు చాలా వుపయోగంగావుంటుంది ప్రయాణానికి. చాలా అలసిపోయియున్నాను.

మాంగ్ బాసెన్ :- మంచిది. అలాగే కానివ్వండి...

జ.మి.పో. ఆఫీసరు, మాంగ్ బాసెన్లు సైకిల్ వాలాకు ఆగమని సంజ్ఞ చేస్తారు. సైకిల్ వాలా ముప్పయిసంవత్సరాల యువకుడు. చిరిగినప్పటికీ పరిశుభ్రమైన లాగూ చొక్కాలు ధరించియుంటాడు. బుజాన్న వేలాడుతున్న సంచి, నెత్తిన వెదురుటోపి, కాళ్ళకు వెదురుతోతయారుకాబడ్డ పాదరక్షలు.

మాంగ్ ఛిట్ టిన్ :- (వినయపూర్వకంగావంగి) ఏలినవారు, నమ
స్కారం! (మాంగ్ బా సెన్ ను గూడా ఆ రీతిగనే గౌర
వించి) బర్మా పుత్రులు! నమస్కారం! ఆడిపాడి దీర్ఘా
యుస్సు గలిగియుండుగాక!

జ.మి.పో.ఆఫీసరు :- (ఒకడుగువెనక్కువేసి చేతులుదించి) బర్మా
వర్ధిల్లుగాక!

మాంగ్ బా సెన్ :- (అలాగేచేస్తాడుకాని వెనకడుగువెయ్యదు.)
ఆడిపాడి వెయ్యేళ్లు వర్ధిల్లుగాక!

మాంగ్ ఛిట్ టిన్ :- (అతివినయంగా) ఏలినవారు నావల్ల ఏమి
సాయముకోరుతున్నారో శెలవిస్తారా?

జ.మి.పో.ఆఫీసరు :- (కృత్రిమమైన చిరునగవుతో) మిత్రమా!
బర్మాసోదరా! నీ బైక్ కావాలోయ్.

మాంగ్ ఛిట్ టిన్ :- (సంచినుంచి కరపత్రాంతీసి) యింతటి ముఖ్య
మైన పనిగనుక నాకులేకపోతే ఎప్పుడో యీ బైక్ మీ
చేతుల్లో వుంచేవాడిని. ఈ కరపత్రాలు తూర్పుఆసియా
యుద్ధప్రచారానికని తమకు తెలియందిగాదు. యీ
గ్రామాల్లో కరపత్రాలు పంచమని నన్ను నియమిం
చారు. ఆపైన నేను కల్నల్ ఓషిమా దగ్గరికి వెళ్లాల్సిన
పనియున్నది.

జ.మి.పో.ఆఫీసరు :- (నిరాశతో) అవునవును! తప్పదు చాలకష్టం!
చాలకష్టం! యీ పనికి సైకిళ్లు, మోటారుబైక్సుకూడా
పనికిరావు. అవునరానికి వాహనాలు మనకందుబాటులో
వుండేయిగావు. ఊళ్లుతిరగలేక కాళ్లువ్రేళ్లు ఎక్కడి
వక్కడికి వూడిపోతున్నాయి. పేచున గ్రంథాలయంమీ
ప్రతిపక్షం. (వ్యభిచిత్రం.)

మాంగ్ ఛిట్ టిన్ :- శాంతించండి. ఓపికజేసుకోవాలి. కష్టా లన్నీ యిటువంటి సమయాల్లోనే ఎదుర్కుంటాయి. ఇటువంటి కష్టాల్ని భరించే ఆశియాను జయించాల్సి వుంటుంది. గెలుపు మనదయింతర్వాత శాంతిసౌఖ్యమూ వెతుక్కుంటూ వస్తాయి.

జ.మి.పో. ఆఫీసరు :- ధూత్ తెరీ! ఆతూర్పు ఆశియా యుద్ధాన్ని గురించిగాని, యుద్ధం ముగింపు విషయంగాని యెత్తకు అలాంటి విషయాల్ని గురించి మనం ఎక్కువగా మాట్లాడగూడదు. ఇప్పటికి ఏడు సంవత్సరాలనుంచి యుద్ధం చేస్తున్నాం. మన ప్రధాని “టోజో” మరింకెంతో కాలం యుద్ధం అనవసరం. త్వరలో అంతా సమాప్తమౌతుంది. గనుక మీరల యుద్ధం ముగింపు గురించి, విశ్రాంతిని గురించి పలువరించడంవల్ల ఏమీ లాభం లేదు. అన్నాడు. మనపని మనకష్టాలతో పొట్లాడటమే! బహుశా మనకు బస్సు సర్వీసు అందుబాటులో లేక పోతే జంతువుల్ని తెప్పిద్దాం-అధవా జంతువులూ దొరక్కపోతాయి, కనీసం మనుష్యుల్ని లాక్కొద్దాం-వాళ్లై నాదొరుకుతారోలేదో సందేహమే! ఎక్కడ కష్టాలు పడుతున్నారో సైనికులు, అక్కడికి ఆసదుపాయాలు చేస్తే బాగుంటుంది. సాయుధబలంతో శత్రువులు మనల్ని ఎదుర్కోంటే మన ప్రాణాలే అడ్డువేయడానికి మన ప్రాణాలు మనకు చేదయితేగా? (మధ్యమధ్య ఉగ్రుడౌతాడు) మనందేనికి తెక్కచేయనక్కరలేదు. చూడాల్సిందల్లా ప్రస్తుత కర్తవ్యం-మన విషయాలు మనం చూచుకో

వాల్సిందే! (అటూయిటూ తిరుగుతూ) ఎవరెలాచస్తే మనకేం? మనం చావక సుఖంగా బ్రతకడం మనక్కా వాలి-రోడ్లనిర్మాణానికి, విమానాశ్రయాలు బాగుచేయడానిగ్గాని, మనకు ప్రస్తుతం, తగిన మనుష్యసంపత్తి అవుసరం! - డబ్బిచ్చి వాళ్లను తీసుకరా లేకపోయినప్పుడు మాటలుచెప్పి లాక్కురావాలి. అదీగాకపోయినప్పుడు అబద్ధాలతో మోసగించాలి. అధవా అదీ పనిచేయలేక పోతుందీ మన పశుబలాన్ని ప్రదర్శించి అవుసరం తీర్చుకోవాలి-మంచిది! ఇదిగో యుబాసెన్! తే,పోదాం పక్క గ్రామంలోకూడా మనుష్యులు గనుపించకపోతారూ, ఊళ్లో మంటలు లేవుదాం-కుక్కల కొడుకులు! (తల వంచుకుని వూగుతూ నడిచి వెళుతుంటాడు.)

మాంగ్ ఛిట్టన్ :- (బైక్ ముందుకుతోస్తూ) నమస్కారం!

జ.మి.పో. ఆఫీసరు :- మంచిది! నమస్కారం!

మాంగ్ బాసెన్ :- (సగర్వంగా ఆఫీసర్ని అనుసరిస్తూ ఛిట్టన్ తో) నేనూ పోతాను. నేనాయన్ను వదలడానికి వీల్లేదుగందా - నక్కతో నాగలోకం - తెలియం దయితేగా?

మాంగ్ ఛిట్టన్ :- (గ్రామస్తులవైపుకు చూచి) అదే చాల మంచిపద్ధతి.

గ్రామస్తులు దూరాన్నుంచి ఆఫీసర్ను అనుసరిస్తారు. సిపాయి నిండుగా మంచినీళ్లు త్రాగుతాడు. గ్రామస్తులు ఛిట్టన్ వైపుకుచూచి స్నేహపూర్వకంగా నవ్వుతారు.

వృద్ధుడు :- (యువకునితో) ఆ మహానుభావుడే యీ జపాను భూతాలు పల్లెల్లోకి వస్తున్నారని హెచ్చరిక చేయడానికి వెళ్తున్నాడు.

యువకుడు :- (గుండెసిబ్బరంచేసుకొని) అతడే మనల్ని కాపాడ గలడేమో!

వాళ్లు సాగిపోతుంటారు. చెట్టుచాటుకి అదృశ్యమాతాడా సైకిల్ పాలా, జపాను సైనికుడు చేతిలోని నీటిగ్లాసును విసిరిపారేసి పరుగెత్తుతూ వాళ్ళను వెంబడిస్తాడు.

—తెర పడుతుంది—

(2-వ రంగం)

సాయం సమయం - జపానువారిచే నిర్వహింపబడుతున్న ఒక నేత కాలలో నొకమూల. ఒక బర్మాకుర్రాడు దూదిని శుభ్రపరుస్తుంటాడు. మధ్యలో ఒక బర్మాపిల్ల రాట్నంపై దారం తీస్తుంటుంది... మిగిలిన మగ, ఆడపిల్లలు 10 మొదలు 18 ఏండ్లవారు దారాన్ని వుండలుగ చుడుతుంటారు. అంతా నలభై మందుంటారు. కాని అందరూ కనుపించరుగాని, వారు చేసే శబ్దాలుమాత్రం వినిపిస్తుంటాయి... వారుపయోగించే పరికరాలన్నీ మన పూర్వీకులుపయోగించే పరికరాలను బోలివుంటాయి.

మీభిన్ :- (పిల్లనైపుకు దిరిగి) సాయంగావాలి! నేను తీసే దారమా సరిగాలేదు... ఒక్క-చోట లావు ఒక్క-చోట సన్నమూనూ.

మాసిన్ యిన్ :- (సొంతపనిఆపి) అయ్యోపిల్లా! యింకా చాత కాలా? (పిల్లనైపుకు వెళుతుంది.) నీకసలు ఏకుపట్టుకోవ టమేచేతకావటంలేదు... అసలక్కడేవుంది కిటుకంతాను..

మీభిన్ :- ఇకనుంచి ఆలాగే తీస్తాను...

మాసిన్ యిన్ :- మాటసామెతకేగాని, నేనన్ని సార్లు చెప్పలేదు.
నువ్వెన్ని సార్లు నేర్చుకోలేదు... అంతా తెలిసిందేగా,
... అంతచేతకానిదానివి మా నేయరాదు?

పోషిన్ అనే యువకుడు ప్రవేశించి, సానుభూతితో పిల్లలంతా చూచి
ఆమెవైపుకు నడుస్తాడు...

మీభిన్ :- (అతివినయంగా) యీసారికలా మరచిపోను... తప్ప
కుండా బాగా తీస్తాను...

మాసిన్ యిన్ :- మంచిది.... మరోసారికి నేను చెప్పటమంటూ
వుండదు. యధాప్రకారమే అయితే యీ పనినుంచి
మానుకోవాల్సివస్తుంది.

మాంగ్ పోషిన్ :- (వారికి దగ్గరగా నిల్చొని) ఆఁ! ఆఁ! శాంతిం
చాలి.

మాసిన్ యిన్ :- (చిరునవ్వుతో) నాకా శాంతము, ఓర్పులేక
పోలేదు... ఎన్ని సార్లు చెప్పినా నేర్చుకుందామనే ధ్యాసే
వాళ్ళకు లేకపోతే -

మాంగ్ పోషిన్ :- అవును. వాళ్లకందులో వుత్సాహమూ,
సంకోషమూ అంటూవుంటేగా? ఎలావుంటుంది? యీ
వయస్సులో బల్లోచదువుతూ, ఆడుతూవుండాల్సిన
పిల్లలు... జపానువారి ధర్మమాలంటూ యింతింత బుడి
తలు కూడా రోజంతా ఆటపాటలుకట్టేసి పనిచేస్తుండా
ల్సిన యోగంపట్టింది -

మాసిన్ యిన్ :- (లేస్తూ) నా గదిదగ్గరకు రా - అక్కడ
మాట్లాడుకుందాం-ఇదిగో మీభిన్, నేను చెప్పినట్లు

(శ్రద్ధగా చేయి, - అదేవస్తుంది (నడుస్తూమెల్లగా) ఇదిగో పోషిన్-అలా జపానువాళ్ళను గురించి ఎక్కడబడితే అక్కడ ఎక్కవగా మాట్లాడకు - యీ పిల్లల్నుందర్ని గుచ్చిగుచ్చి అడిగి వాళ్ళనుగురించి ఏమి మాట్లాడు కుంటున్నదీ తెలుసుకుంటారా జపానువెధవలు.

మాంగ్ పోషిన్ :- (క్రిందకూర్చుని) అవునవును - పొరబడ్డాను వాళ్ళలా అడుగుతుంటారని తెలుసు-అయితేనేం నా బోటి మందమతి పరాకు చిత్తగిస్తుంటాడు-ముల్లుగ్ర్రో మతిమరపు పోగొట్టడానికి నీలాంటివారు ఎంతైనా అవ సరం...(నవ్వుతాడు)

మాసిన్ యిన్ :- (దారపుచుట్టపై చేయివేసి) తెలివిగల మగ జాతి లక్షణమే యింత!

మాంగ్ పోషిన్ :- (గంభీరంగా) మాసిన్ యిన్! మనం త్వరలో పెళ్ళిచేసుకోవడం మంచిది—

మాసిన్ యిన్ :- మాంగ్ పోషిన్! తొందరపనికిరాదు. పనులు, మాటలనుకున్నంత త్వరగా జరుగవు. ఈ కష్టకాలంలో తలదాచుకోవడానికి కొంప దొరకడమే ఒక పెద్దగండం.

మాంగ్ పోషిన్ :- అబ్బే! అల్లాగాదు. అలా ఎప్పటికీ అనుకో వద్దు-వెంటనే పెళ్ళిచేసుకుందాం-అవునవును—

మాసిన్ యిన్ :- (కొంతసేపుండి) నేనలా వొప్పకోను పోషిన్—

మాంగ్ పోషిన్ :- నాకు తెలుసు! ఆ హిరోకావెధివిగాడి పళ్లు డగొడితేసరి - వాడివల్లో చిక్కుని చెడిపోతున్నావులే.

మాసిన్ యిన్ :- అదిగాదు. ఆలా ఎప్పుడూ అనుకోవద్దు అన వసరంగా ఏడ్చిస్తున్నావు నన్ను.

హిరోకా ప్రవేశం-నలభైఏండ్ల వయస్సు-కొద్దిగా వంగియుంటాడు-
క్రింది పెదిమను కప్పుకూపున్న పళ్లు-టూత్ బ్రష్ లాంటి మీసకట్టు - పేంటు,
సిల్కు చొక్కా నెక్ టై తొడుక్కుని యుంటాడు. చేతిలో ఒక పాట్లాం.
పోషిన్ వైపుకు ఆకస్మాత్తుగా కలతపడ్డవాడిలా చూస్తాడు.

హిరోకా :- నీవని నువ్వుచూచుకోక యితర్ల నిగూడా చెడ
గొడుతున్నావా? కూసేగాడిదొచ్చి మేసేగాడిదను చెడ
గొట్టిందట!

పోషిన్ తనపని చూచుకోబోతాడు. మాసిన్ యిన్ లేచి ఆవచ్చిన జపా
నువాడికి వినయంగా వంగుతుంది.

మాసిన్ యిన్ :- పని చాలావరకు పూర్తి అయినట్లేనండి.

హిరోకా :- (విశాలంగా నవ్వుతూ చేతులుచాచి ముందుకు
నడుస్తూ) మంచిది. చాలామంచిది. (ఆమె దగ్గరికొచ్చి)
మాసిన్ యిన్ పని కొనియాడుతూ యీ హిరోకా ఒక
కానుక మరేమీలేదు; ఒక మస్టీన్ సిల్కు గుడ్డ సమ
ర్పించుకుంటున్నాడు. యిటువంటి గుడ్డను నువ్వు ఎక్క
డైనా, ఏ బజారులోనైనా కొనలేవు. తెలుసునా? నేను
గనుక సంపాదించాను. యిదిగో తీసుకో - యీ గుడ్డలే
ధరించాలి. (ఆమె గుడ్డలవైపు చూస్తూ) ఛీ, ఛీ. యీ
గుడ్డలు నువ్వు తొడగాల్సినవిగావు - ఆరకమంతా
అలగాజాతివాళ్లకు జెందుతుంది. నీకింకా ఏమైనా
కావాల్సిందే అడుగు. యీదాసుడు అర్పించుకుంటాడు;
నీ పాదాల దగ్గర హి...హి...హి... నీకివి నచ్చలా?
నాజూగ్గా లేవా?

హిరోకా :- (విశాలంగానవ్వి)మంచిది...చాలమంచిది...మా జపానువాళ్ళంగూడా ఉత్తమ బౌద్ధమతస్థులమే! అయితే రా! వెంటనే గుడికి బయలుదేరు—

మాసిన్యిన్ :- (ఒక్కక్షణం ఆగి, మీభిన్ వైపుకు చూచి) మీభిన్!

మీభిన్ :- (తేచినిల్చుని) అమ్మా!

మాసిన్యిన్ :- (మీభిన్ దగ్గరికెళ్ళి, చేయందుకుని, పోషిన్ వినేటట్లుగా) నాతో గుడికి రావాలి మీభిన్—

మాసిన్యిన్ మీభిన్లు చేతులు కలుపుకొని నడుస్తారు. హిరోకా వెంబడించి, యిద్దరి చెరోచేతితో పట్టుకుని నడచిపోతాడు. పోషిన్ ఉగ్రుడై చేతున్న పనిని ఆపి, కళ్లెర్రచేసి చూస్తుంటాడు...

— తేరపడుతుంది —

(3-వ రంగం)

రాత్రిసమయం...రంగంమధ్యలో నొక భావి...మైదానప్రదేశం... నక్షత్రాలు స్పష్టంగా గనబడుతూ, మసకవెన్నెలజిమ్మే ఆకాశం...భావి ప్రక్కన యిద్దరు యువకులు నిలుచుని, స్నానానికి సన్నద్ధులౌతున్నారు...

పోషిన్ :- (నీళ్లు తోడుతూ) బాగుంది...బాగుంది ...చాలా బాగుంది...అయితే నేనే వెళ్ళుతాను...

ఛిట్టాటిన్ :- (బొక్కెన భావి అంచునబెట్టి) మంచిదే! అలాగైతే ఆమాటని యితర్లదగ్గర యేమాత్రమూ పొక్కనియ్యకు. అక్కడే నీ మాటకారితనాన్ని, సమయస్ఫూర్తిని నీవు వుపయోగించాలి... అవసరాన్నిబట్టి కనిపిం

చకు. లేదా మారువేషాలు తగిలించు. ఆఖరికి నీ ప్రేమసి హృదయాన్ని గ్లాడా తెలియనీయగూడదు... తెలుసా?

పోషిన్ :- నాకంతా తెలుసు మిత్రమా! కాని నే నేమి చెయ్యాలో చెప్పు.

ఛిట్ టెన్ :- మొదటిది ప్రచారం... అందుకు, నీవేం చెయ్యాలో నీకే తెలుసు... ఈ మిత్ర రాజ్యాల గెలుపువల్ల తిరిగి మనకు వెనుకటి పరిస్థితులొస్తాయని చెప్పలేం! అందు వల్ల మన స్వాతంత్ర్య కోసం మన రక్తమాంసాలు ఎరవేసుకోవాల్సిందే! యీ విషయం ప్రజల్లో ఘాటుగా నాటుకుపోయేటట్లు ప్రచారంచేయి... అందుకు మనకు మనం ఎలా నిలదొక్కుకొని కృషి చెయ్యాలో బోధించు. అదంతా మనం యీ ఫాసిస్టు భూతాల్ని నేలమట్టం చేయటంతో ఫలిస్తుంది... యీ విషయం ప్రతి బర్మా స్వాతంత్ర్య వీరుడెల్లా గ్రహించేటట్లు చేయి!

పోషిన్ :- (తాడూపుతూ) ప్రచారంచేయటం ఏమంత గొప్ప సమస్యలోదిగాదు... పార్టీవారు వేయించిన కరపత్రాలన్నీ అక్కడే వున్నాయి-అంతకంటే యేమన్నా ముఖ్య విషయాలుంటే చెప్పు...

ఛిట్ టెన్ :- జనుల్లో విప్లవం తీసుకరావాలి... బర్మా ప్రభుత్వం జపానువారి చేతుల్లో ఎలా కీలుబొమ్మగా ఆడుతుందో, ప్రజాసామాన్యం గుర్తించాలి... మనం చెమటోడ్చి, కండలు కరిగించి, సేకరించుకున్న ధనధాన్యాలను ఆ పరాయి జపాను ప్రభుత్వం ఎలా దౌర్జన్యంగా

ఊడ బెరుక్కుంటున్నదో అందుకు మన బర్మా ప్రభుత్వం ఎలా గుడ్లప్పగించిచూస్తూ మురిసిపోతుందో, పైగా వారికెలా సాయంచేస్తుందో అంతా విడమర్చి చెప్పాలి. వారిలోని నిష్పక్షపాతంపై మనమిదివి జ్ఞానాలు రేపాలి... విష్ణువశంఖం పూరించాలి...

పోషిన్ :- నాదొక చిన్నమనవి ... జపానువారు దేశమంతా స్వయంరక్షక సంఘాలంటూ ఏర్పరుస్తున్నారని - మనంకూడా అందులోజేరి విజృంభించవచ్చునేమో?

ఛిట్టిన్ :- మంచి ఊహే తట్టింది ... అందులోనివాళ్లను గనుక మనం కూడగట్టుకోగలిగితే మనం ఒక అడుగు ముందుకు సాగిపోగలం! (బకెట్ ను ఎత్తుతూ) కాని ముఖ్యవిషయం ఏమంటే - మిత్రరాజ్య సేనలు అక్కడ దిగబోతున్నాయి... వాళ్లకు సాయం చేయగలిగితే మన ఆశయం ఫలించగలదు...

పోషిన్ :- అదేమంత కష్టంగాదు... కాని, యీసేనలక్కడ ఎక్కువ కాలముండవు... వాళ్లటు వెళ్లిపోగానే, వారికి మనం సాయంచేసిన విషయంగనుక యీజపాను వాళ్లు పసిగడితే, బాధపడేది యీ పల్లెవాళ్లే!

ఛిట్టిన్ :- అంతదూరం రావడానిక్కారణం, మన పల్లెప్రజల్లో తగినకట్టు లేకపోవడమే! ఎవరో కొంతమంది ద్రోహులు ఎలాగో రహస్యాలన్నీ కనుక్కుంటారు. అసలు కీల కాన్ని అక్కడే పసిగట్టాలి... మన బర్మా సోదర ప్రజాన్నీ కాన్నంతా కూడగట్టుకుని, వారిలో ఐకమత్య

తను కలిగించాలి... మిత్రమా “నేను కమ్యూనిస్టును” అని యెప్పుడూ కల్లోనైనా అనగూడదు... నీవంటి రాజకీయభావాలు లేనివారివల్ల నీ అసమ్మతిని తెలుప గూడదు... ఎటువంటి భావాలున్నవాడైనా, వా డే పార్టీకి చెందినవాడైనా సరే, జపానువారిని ప్రతిఘటించే ప్రతివాడూ మన సోదర సభ్యుడే! అప్పుడు మనం బ్రిటిషు తొత్తులపైతం గుప్పిట్లోకి తెచ్చుకోగలం! ఇది కమ్యూనిస్టుల యుద్ధంగాదు! ప్రజాయుద్ధం అని తెలుసుకో-అందువల్ల గ్రామీణుల ఐక్యతను గురించి ముఖ్యంగా ప్రచారంచేయి-. ఉదాహరణకు వేరుశనగ పంటను తీసుకో - జపానువారి చేతుల్లోకి పంటలు పడకుండాచేయి... వారినొక గొడుగు క్రిందికి చేరదీసుకున్నట్లయితే మిత్రరాజ్యసమితి సేనలు క్షణాల్లోలాంగి మనకు సహకరించవచ్చు-ఇందులోకి కొన్ని నల్ల మేకలు చేరి కలసిపోవచ్చు-కాని, వాటిని ఓకంట కనిపెట్టి తప్పించుక పోతూండు... ఆ మేకల్ని తప్పించి అంతా మనకు సానుకూలంగా నడిచేవాళ్లే.

పోప్ : - అవును! మనకష్టాల్ని, అపాయాల్ని బలంగా యెదుర్కొనే ఇనుపగోడను నిర్మించాలి.

చిట్టాన్ :- ఇది చాలాముఖ్య విషయం! మన ప్రజలు తమ ఇరుగు పొరుగు రాజ్యాల్లో ఏం జరుగుతుందో, మన భవిష్యత్తేమిటో, పరిస్థితులెలా మారుతున్నాయో తెలుసుకొని యుండాలి. కారణాలు యుద్ధంవల్ల గలిగిన మార్పులు, బాంబుల ప్రేలుళ్ళ వల్ల గలిగిన

అరిష్టాలు, రాజకీయాల్లో గలిగిన మిట్టపల్లాలు చెబుతాయి-అంతేగాని, వాస్తవిక పరిస్థితులు ఏ పత్రికలూ, ఏ రేడియోలూ, చెప్పవు... తమ వ్యక్తిత్వాన్ని, తాము గుర్తించుకున్న ఏ ప్రజను ఏ ప్రభుత్వం బానిసలుగా చేస్తుంది!

పోషిన్ :- నిజంగా అంతే! అటువంటి ప్రజలను ఏ ప్రభుత్వం మాత్రం ఎలా హింసించగలుగుతుంది? మనవరకు మనం శక్తివంచనలేక, ప్రజల్లో ప్రచారంచేసి, వారిలో జ్ఞానజ్యోతిని వెలిగించడానికి బద్ధకంకణులమయ్యాం - నేనిప్పుడు, యీ నిమిషాన్న, యిక్కడనుంచి, నా గ్రామానికేవెళ్లి నా గ్రామప్రజల్లో ముందుగా విప్లవజ్వాలలు రేపి నా కొనవూపిరియున్నంతవరకూ రక్తమాంసాలను ఖర్చుపెట్టి, ధన్యజీవినాతాను ... జై బర్మా
“పదండి ముందుకు-పదండి తోసుకు”

అని పాడుతూ సంతోషముతో జయధ్యానాలతో సాగిపోతాడు. ఛిట్ టిన్ అదే పాటను అందుకుని తిరిగి తిరిగి పాడుతాడు.

— తేరవడుతుంది —

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయం
లేలపోలం. (కృష్ణాజిల్లా)

28

మూడో అంకం (1-వ రంగం)

సాయంత్రం నాలుగు గంటల సమయం ... మొదటి అంకం, మొదటి రంగంలోని స్థలం. నిష్ఫలసెగవద్ద కూర్చుని, నుత్తెతో మేకులను గొడుతుంటాడు యూవాజా-అతని మిత్రుడు యూతిన్ పా ఆయన ప్రక్కనే కూర్చుని మేకుల్ని ద్రావకంతో ముంచి వాటికి మెరుగుపెడుతుంటాడు. 50 సంవత్సరాల భారీమనిషి యూతిన్ పా - చిరిగిన ఓ సిల్కు లుంగీ, బాగా మాసిన పాడుగుచేతుల వేస్తుకోటూ-రంగుపోయి నల్లగా కనిపించే ఇత్తూకులనాటి శ్రేణులోని అద్దాల కళ్ళతోడు, అతని కరీరాన్ని ఆక్రమించియుంటాయి.

యూతిన్ పా :- (ద్రావకంలోనుంచి ఒక మేకును పైకితీస్తూ)
యిటుచూడు యూవాజా... యీ మేకు ఎంత కొత్తగా కనిపిస్తుందో-రెండంగుళాలు గల ఒక్క మేకును మనం రెండణాలకు అమ్మవచ్చు-అంతేలే-మెరుగులేని మేకు అణా, అదే మెరుగుపెట్టించుకుంటే రెండు అణాలకు చెల్లుబడి అవుతుంది. ఎక్కడైనా పాతయిన ముసంపా యిద్దూ-శుభ్రంగా మేకులు తయారుచేద్దాం-

యూవాజా :- (చేతిలోనిపని ఆపి) పాడుబడ్డ ఇళ్ళల్లోనూ, కాలి పోయిన యిళ్ళల్లోను దొరుకుతుంది కావాల్సినంత యినుము. అంతేగాని, యిష్టమొచ్చిన చోటంతా,

ప్రతిశుంఠవద్దా, కొనటం మంచిదిగాదు. కొంతమంది పుణ్యాత్ములు మంచి యిశ్శల్లోని వస్తువులను పూడ బెరికో, లేక నీటివంపులు లేవదీసో, ఒకటేమిటి అక్కడా యిక్కడా సంగ్రహించి మనకు ఏదో ధరకు అంటగడు తుంటారు. అందుకు ప్రాయశ్చిత్తంగా, దొంగతనం చేశామని లేనినేరంమోపి పోలీసుమామలు మనల్ని సన్మానించి తీసుకొనిపోతుంటారు స్టేషనికి.

యూజిన్ పా :- అవునవును. మనం చాలా జాగ్రత్తలోనే యుండాలి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో యీ జనమంతా మనల్ని ఏం చేయగలిగినా చేయతగుదురు. నే నీమధ్య, యీజపానువాళ్లుగూడా పాతయినము ఇష్టంవచ్చినట్లు ఎగరేసుకుపోతున్నారని విన్నా-

యూనాజా :- (మరోమేకును తిన్నగా చూస్తూ) వాళ్లు చేయం దంటూ ఒకటుందా నాయనా? వెనుకటి ప్రభుత్వం ఎంత అవకతవకపనులు చేసినా, పాత యినమును మాత్రం కదిలించలా-

యూజిన్ పా :- వెనుకటిప్రభుత్వమే మంచిదిలేస్తూ-కాస్త ఒక ప్పడు కాకపోయినా మరొకప్పుడు ఆదుకొనేది. వెనుక ప్రభుత్వపు ఉద్యోగులకు కాస్త మర్యాదంటూవుండేది-మిత్రమా-నేనో, నమ్మా నమ్మకపో, ప్రతి జపాను ఆఫీసరు వెధవా, నిన్ను చెంపకుపెట్టికొడతాడు ... అలా ఆత్మను చంపుకున్నా కడుపుమంటల నాన్నుకో టానికి చాల వాజ్తాలు.

(యూటిల్ వాకా ప్రవేశం)

యూటిన్ పా :- ఓహో! ఎంతసేపయింది వచ్చి? వేంచేయండి లోపలికి.

యూవాజా వనితపి అలాగే స్వాగతం పలుకుతాడు.

యూటిల్ వాకా :- (కుర్చీపై కూర్చుంటూ) మాతృశ్రీకి ఎలా వుంది?

యూవాజా :- జ్వరం తగ్గిందికాని, చాలా ఆరాటపడుతూంది-

యూటిన్ పా :- ఆ! ఏమండి, యోగిగారూ! తిరిగి ఇంగ్లీషు వారి సైన్యాలు మన దేశంలోకి ప్రవేశిస్తాయని అనుకుంటున్నారా? వచ్చిమ దేశాల్లో విజయాలు సాధిస్తున్నట్లుగూడా వింటున్నాం.

యూటిల్ వాకా :- (తలూపి లాభంలేదన్నట్లు) అందుకు నేనేమీ సంతోషించడం లేదు. ఇటు జపానువారుగాని, అటు ఇంగ్లీషువారుగాని విజయం సాధించడం నాకు సుతరామూ యిష్టంలేదు.

యూటిన్ పా :- (మెరుగుపెట్టిన మేకును పెట్టెలోవేస్తూ) తమరే మైనా చెప్పండి, యీ జపాను తొత్తులకన్నా వెనుకటి ఇంగ్లీషువాళ్లు చాలానయం.

యూటిల్ వాకా :- తిరిగి ఇంగ్లీషువాళ్లుగనుక వచ్చినట్లయితే యధాప్రకారంగా మనం బానిసలవక తప్పదు.

యూటిన్ పా :- మంచిదే! ఉత్తబానిసలవటంకన్నా, కడుపులోకి కాస్త అన్నం, కట్టుకోవడానికి కాస్త గుడ్డ గలిగిన బానిసలుగావటం మెరుగుగదూ! కష్టంబడ్డా ఫలితం!

యూటిల్ వాకా :- ఎప్పటికీ బానిసగా వుండటం నేను కోరను.

యూలిస్ పా :- అయితే యెలావుండాలని తమ అభిప్రాయం?

యూటిల్ వాకా :- అది చాలా తీవ్రంగా పరిశీలించాల్సిన విషయం. అనుకున్నంత త్వరగా తేలేసమస్యగాదు. ఈ యుద్ధం, యీ స్వాతంత్ర్యం, ఒకటేమిటి యీ రాజకీయాలన్నీ తారుమారవుతాయి. పాతకంటే కొత్తలో చెడుగు. ఆలోచిస్తే తల వగిలిపోవటంతప్పితే, చేసేదీ, తేలేదీ ఏమీలేదు. నా మట్టుకు నేను, వీటికి వీలైనంత దూరంగావుండి, శుభ్రంగా ముక్కు-మూసుకుని తపస్సు చేసి నిర్మాణానికి ప్రయత్నిస్తాను.

బుజాన్నుంచి సంచివేలాడవేసుకుని పోషిన్ ప్రవేశము

యూటిల్ వాకా :- (సంతోషముతో) ఓహో! నువ్వా? రా నాయనా, రా!

యూవాళా :- (నిండు సంతోషముతో) ఎప్పుడొచ్చావు నాయనా?

పోషిన్ :- (చెప్పలు ఓ మూలగా విడిచి) ఇప్పుడే నాన్నగారూ. (బౌద్ధసన్యాసికి నమస్కరించి) అమ్మా, చెల్లాయి; ఎలా వున్నారు నాన్నగారూ?

యూవాళా కొడుక్కేసి నిశ్శబ్దంగా, గంభీరంగా చూస్తాడు.

యూటిల్ వాకా :- కంటికి చూడ్డానికి బాగున్నావు సోదరా! మీపార్టీ రాజకీయాలెలావున్నాయి?

పోషిన్ :- (తండ్రికేసి చూచి) నాకేం? నేను బాగావున్నాను. నాన్నగారూ! అమ్మ, చెల్లాయి, ఎలావున్నారు?

యూవాళా అప్పటికీ పలుకడు. యూలిస్ పా మేకులు లెక్కెడు తుంటాడు.

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయం

బ్రేలరైట్ చేయబడింది. (కృష్ణజిల్లా)

యూటిల్ వాకా :- యిక నీ ఉద్యోగాలు, అవ్వీ యెలా
వున్నాయి?

పోషిన్ :- (చాలా ఆదుర్దాగా తండ్రికేసి నడిచి) నాన్నగారూ!
చెప్పండి! చెల్లాయి ఎక్కడుంది? మాఅమ్మ ఎక్కడుంది?

యూవాజా :- (మెల్లిగాలేచి) లోపలికెళ్లు నాయనా! నువ్వే
చూడు... నేను చెప్పలేను... మీ చెల్లెలు ముఖం చెల్లక అభి
మానంతో ఇల్లుగదలి బయటకు రావటంలేదు...

పోషిన్ :- అమ్మా! అమ్మా! (త్వరగా ఇంట్లోకి చొరబడుతాడు)
లోపల్నుంచి దాసోమి-“నాయనా! నువ్వా? నువ్వేనా
తండ్రి! మాఅబ్బాయివి!” యూవాజా తనకొడుకును
అనుసరిస్తూ లోపలికెళ్లుతాడు.

పోషిన్ :- (ఇంట్లోకి దూరుతూ) అవునమ్మా! నేనే! నీ కొడు
కుని-పోషిన్ ని-ఏం జరిగిందమ్మా?

యూవాజా బయటికొచ్చి, తిరిగి తనచోట్లో కూర్చుని మేకులు సరి
జేస్తుంటాడు. యూటిన్ పా తన పనిలో నిమగ్నుడౌతాడు. యూటిల్ వాకా
మోరపైకత్తి ఆకాశంవంక చూస్తుంటాడు-ఒక్కక్షణం.

పోషిన్ :- (ఇంట్లోనుంచి) ఆ! అమ్మా! నీకీదుర్గతి ఎలా
ప్రాప్తించిందమ్మా? కాని, నీ కొడుకులున్నారు! హు!
(ఆమెను బుజాలపై యింట్లోంచి బయటకు తీసుకొస్తూ)
ఎంతోకాలం సాగదు. మరింకెంతోకాలం సాగదు. నీ
పగసాధిస్తాము. జపానువాళ్లను నిర్మూలంచేస్తాం -
అమ్మా! నమ్ము!

యూవాజా :- (లేచి పోషిన్ కు, దాసోమిని తీసుకురావటంలో

సాయం జేస్తాడు) ఒక్కసారికి నాప్రాణంపోయినా కనీసం
ఒక్క జపానువాడినై నా చంపలేనా అనిపిస్తుంది.

యూటిల్ వాకా, తల్లి దాసోమికి, ఒకకుప్పీ సిద్ధంచేస్తాడు.

పోషిన్ :- (ఆమెను అందులో కూర్చోబెట్టి) అలా ఎప్పుడూ
ప్రయత్నం చేయకండి నాన్నగారూ! మన పగసాధన
ఒకకట్టుగా, ఒకతీరున నడవాలి - (పక్కనున్న బల్లపై
కూర్చుని) ఆతరువాత, మనశక్తి సామర్థ్యాలను ప్రక్క
నున్న బ్రితీషు, అమెరికా, చైనాలాంటి సేనలతో సహా
కరించి, జోడించి వీళ్లపైకురకాలి.

యూటిన్ పా :- (ముక్కుచివరి కళ్లజోడును పైకితోసి) వాళ్లకు
రోజులుదగ్గరకు వచ్చాయిలే! బ్రితీషువాళ్లు రేపో,
మాపోదిగి వెంటనే రాజ్యాన్ని ఆక్రమించుకుంటారు.

యూటిల్ వాకా :- నేననుకుంటాను; యూటిన్ పా! నీ మెడ
కొంగలాగా ఆ బ్రితీషువాళ్ల రాకకోసం చూచిచూచి
నరంబెణుకుతుందేమో?

యూటిన్ పా :- నాకవన్నీ అనవసరం! వాళ్లు చాలామంచి, పరి
పాలకులు! నీ జపానువాళ్లుమాత్రం వరి శుంఠలు,
వదరుబోతులు.

యూటిల్ వాకా :- వాళ్లు నా జపానువాళ్లు ఏమాత్రంగాదు -
నేనేం వాళ్లను పొగట్టలేదు. అలాగని ఇంగ్లీషువాళ్ళని
వెనకేసుకురాను. జపానువాళ్లు మన పరిపాలకులుగ
వుండాలని నేనేమి ఎదురుచూట్టలేదు. ఇంగ్లీషువాళ్ళ
పునఃరాకకు ఎదురుపడిగావులు గాయటలేదు.

యూతిన్ పా :- (కుంపట్లోని నిప్పును మరింతగా రాజేస్తూ)
మంచిది-అయితే తమ రేవై పు?

యూటిల్ వాకా :- ఏవై పూలేదు.

పోషిన్ :- ఏవై పూ వుండకుండా వుండటానికి వీలేదు. ఎవరు
ఏవై పూ లేకుండా వున్నట్లయితే. బర్మాలో యుద్ధ
మంటూ యెక్కడుంటుంది! ఫాసిస్టు సేనలు, మిత్ర
రాజ్య సేనలు, యివే ముఖ్యాతిముఖ్యమైన రెండేరెండు
పక్షాలు- ప్రపంచప్రజలంతా అటు ఆసైన్యంలోనో,
యిటు యీ సైన్యంలోనో చేరిపోవాలి.

యూటిల్ వాకా :- కాని, సోదరా! మిత్రరాజ్య సేనలో చేరట
మంటే, మనల్ని బానిసలుగ జేసిన ఆ యింగ్లీషువారినే
తిరిగి వరించడమన్నమాట!

పోషిన్ :- ఊమించాలి! మీ ఉద్దేశ్యాలు స్వలాభంతో కూడు
కున్నవి. మీరొక్క యింగ్లీషు వారినేగాక, మిగతా
వారినికూడా మనస్సులో పెట్టుకోవాలి. మీవ్యక్తిగత
మైన కోపతాపాలు కట్టిపెట్టి, మీవరకేగాక ప్రజకు
ప్రపంచ ప్రజానీకానికి లోకకల్యాణానికి కృషిచేయడా
నికి విశాలభావంతో తీవ్రంగా ఆలోచించాలి.

యూటిల్ వాకా :- (తమ్మునికేసినవ్వి) ఎందుకని? నీవిజ్ఞానాన్ని
చాలా వృద్ధిచేశావు... చెప్పు... ఆపక, యింక ఏమైనా
వువయోగకరమైన విషయాలుంటే చెప్పు.

పోషిన్ :- (ఉపన్యాసధోరణిలో రెండడుగులు ముందుకువచ్చి)
అయితే వినండి. ఫాసిస్టులవై పున్నవి, దౌర్జన్యాలు,
అనిష్టాలు, కుతంత్రాలు, భూస్వామికం, బలవంతంగా

వనిచేయించడం, బానిసత్వం మొదలై నవన్నీ నిలబడి
యున్నాయి... ఇటుమిత్రరాజ్య సమితిలో ప్రజా
సౌభాగ్యానికి పోరాడే రష్యావుంది - అందులో యింకా
ధర్మంకోసం పోరాడే చైనా యున్నది. యూరపువాళ్లు
స్వాతంత్ర్యప్రియులు... అమెరికా బ్రిటీషువాళ్లు ఇంటా
బయటాకూడా పెట్టుబడిదారి విధానాన్ని నాశనం
చేయడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇవన్నీ
గలసి మిత్రరాజ్యసమితిని సర్వాంగసుందరంగాభద్రంగా
వుంచుతున్నాయి... ఇందులో అబద్ధంలేదు. మనం
ఆచరించాల్సినవిషయాలు అన్నీ ఇందులోవున్నాయి...

యూటిల్ వాకా :- (నవ్వుతూ) అవును. ఆవిషయాల్ని, వారి
ఆశయాల్ని నేను పూర్తిగా అంగీకరిస్తాను. బుద్ధమహా
శయుడుగూడా అవే విషయాల్ని బోధించాడు - కాని,
నువ్వు, చెప్పిన విషయాలను మిత్రరాజ్యాలు పాటించడంలేదేమోనని నా సందేహం! బర్మాకు స్వాతంత్ర్యం
యిస్తామని బ్రిటీషువాళ్లు ఎప్పుడన్నామాట సామెత
కన్నా అన్నారా? ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యం యిస్తామని
యింతవరకేమిచ్చారు? ఆ పెట్టుబడిదారీ విధానం
వాళ్లలో యింకా బలంగావుంది.

పోషిన్ :- (కూర్చున్నవాడల్లా లేచి) ఇండియాను, బర్మాను
దృష్టిలో పెట్టుకుని, తమకు మాట్లాడకండి. ప్రపంచాని
కేసి చూడండి... ప్రతికోణంనుంచి జాగ్రత్తగా పరిశీ
లించండి... యూరపు ఖండంలోని ఆర్థిక, రాజకీయ,
సైనిక, ప్రతి విషయాల్ని గమనించండి... రష్యాకో,

అమెరికాతో, బ్రిటనుతోపోల్చి చూడండి... ఉదయిస్తున్న సూర్యుడిలా పైకిప్పుడే వస్తూన్న ప్రజా సహజ శక్తుల్ని అడ్డుపరుస్తున్న యీదోపిడి దొంగల ముఠాలు చిత్తవటం చూడటంలేదా?

దాసోమి :- (బిగ్గరగా సంతోషంతో) దీవిస్తున్నాను నాయనా! దీవిస్తున్నాను నిన్ను !

యూవాళా :- (యూతిన్ పా వైపుకుచూచి నవ్వి) నువ్వు దీవించు మా అబ్బాయిని! వాణ్ని దీవించు!

యూతిన్ పా :- (నిప్పు పూదుతూ) మంచిది! చాలా మంచిది! తెలివైనవాడు. తప్పక జయం కలుగుతుంది.

యూటిల్ వాళా :- (నవ్వుతూసోదరునివైపుకుచూచి) నాయనా, తమ్ముడూ! ఎంతమాటకారి వయ్యావు? చాలా తెలివైన వాడివయ్యావు!

పోషిన్ :- (నిప్పుదగ్గరకెళ్ళి, అలుముకున్న పొగను చెదరగొట్టి) మేము అంటే మా పార్టీవాళ్ళం, మనలో అలుముకున్న పాతపంథాలను, మూర్ఖాభిప్రాయాలను పొగల్పి మాయంచేసినట్లు చేసి, విప్లవజ్వాలలు, అభ్యుదయ పంథాలను అలవరుచుతాం. అటువంటిరోజులు త్వరలో వస్తాయి. పొగలాంటి యీ మూఢనమ్మకాలు వదలి పోతేనేగాని, నిప్పువంటి భవిష్యత్తుగనిపించదు. అందుకు మేము ప్రజల్ని వేడుకుంటున్నాం. సూర్యుడు ప్రకృతిని కమ్మినమంచును చెదరగొట్టినప్పుడే, ఆ అరుణకాంతల్లో ప్రకృతి శోభాయమానంగా ప్రకాశిస్తుంది ... అంతవరకూ మనకు కళ్లున్నా ఒకటే లేకపోయినా

ఒకటే. కాని అగ్నిజ్వాలలను ఎంతోకాలం యీమంచు పొగలు దాచిఉంచలేవుగదా? పాతలనుచూస్తూ, కొత్త కోసం నిరాశచేందం... సంధికి కల్లోలం ప్రధానం-ఆ తరువాత ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తు: ఆ ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తుకు అందరమూ నిస్పృహ, నిరాశలను అవతలకుద్రొక్కి అరులుచూస్తూ కూర్చోవాలి. అట్టిరోజులు రాకపోవు. త్వరలోనే వస్తాయి. ప్రజల్లో సంచలనంకలిగి, జ్వాలలు రేగకమానవు, వారిహృదయాల్లో, వృద్ధి, వికాసం, సర్వమానవ సాభాతృత్వం, మనస్సుకు దృఢత్వం, సంఘబలం అన్నీ నాటుకుపోగలవు. నిజం! ఇది నిజం! రోజుకు రోజుకు ప్రజల్లో సంచలనం, ఐకమత్యం నేర్చు కుంటున్నారు! విజయం మనదే!

యూతిన్ పా :- (లేచి) మంచిది - యూవాజా! కుంపటిమీద పాత్ర పెట్టు- పొట్టకు కాస్త అదీ యిదీ తెస్తా!-

యూవాజా పాత్ర పొయ్యిమీదపెట్టి, నీళ్లు పోస్తాడందులో.

యూటిల్ వాకా :- (నిమ్మళంగా కుర్చీలోంచి లేచి, తమ్ముని సమీపించి, అతని బుజంపై చేయివేసి గంభీరంగా) తమ్ముడా! నువ్వుచెప్పిందంతా ధర్మబద్ధంగా నేయున్నది. నీవు చెప్పేమార్గంలో పయనించడానికి నాకభ్యంతరం లేదు. ఆమార్గాన్న పయనించడం నీ నా అభిమతం గాదు, ప్రతి భౌద్ధమతస్తుడూ, ప్రతి బర్మాబిడ్డడు పయనించాల్సి వుంది. కాని ఒక్కవిషయం-నావల్ల నీక్కా వలసిన ప్రయోజనం, ఏమన్నావుంటే చెప్పు, వెంటనే, యిప్పుడే, యీక్షణాన్నే సిద్ధంగా వున్నాను.

పోషిన్ తన సోదరునికేసి సంతోషంగా మెరుస్తూ చూస్తాడు-వినయ విధేయతలతో అతని కాళ్ళపైబడతాడు...

— తెరపడుతుంది —

(2-వ రంగం)

సాయంసమయం, అయిదారు గంటలమధ్య, మొదటి అంకం, రెండవ రంగపు స్థలం.

ఒక జపాను ఆఫీసరు వెనుకటి రంగంలో చూచినవాడే ఛైర్లో కాళ్ళు బారబాపుకుని, సిగరెట్ కాలుస్తుంటాడు... చిన్నద్రాడాయరు, బనీను, తొడుక్కుని వుంటాడు. ఆయన ప్రక్క కుర్చీలో మరొక జపాను ఆఫీసరు యూనిఫారంతో యుంటాడు.

రెండవ జపాను ఆఫీసరు :- మనం యీ బర్మావాళ్లను లొంగ్గ దీసుకోవడానికి సరైన మార్గాలుపయోగించడం లేదు. వాళ్లు మనకు చచ్చినాసరే సాయంచేయకపోతున్నారంటే అందుకు మనం ఆశ్చర్యమేమీ పడనక్కరలేదు. మన మొట్టమొదటి స్లాటుప్రకారం, బర్మావాళ్లలో దేశ భక్తిగొల్పి, అమెరికావాళ్లమీద ఇంగ్లీషువాళ్ళమీద కొండాలుచెప్పి కొంతవరకు స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చినట్లు కనబరచి, అప్పుడు “ఇదిగోమీదేశం మీకర్పిస్తున్నాం-మా చేయదగిన సాయంతో మీదేశాన్ని మీరు చూచుకోండి. ఆ వెంగళప్పలు మీదగ్గరినుంచి మీదేశాన్ని కాజేయాలనుకుంటున్నారు.” అని చెప్పితే పరిస్థితులు యిలా మారికపోవు. అప్పుడు వాళ్లు మనకు హృదయపూర్వకంగా సాయంజేసేవారు. అంతెందుకు కోరినవన్నీ

తెచ్చేవారు... యిప్పుడో, మనం వారిలో ఐక్యత లేకుండా జేస్తున్నాము. వెధవ కీచులాటలు రేపి, కూడిక చంపేసి దేశభక్తిని వాళ్లనుంచి తుడిచేస్తున్నాం. వాళ్లం దరిపైనా మనం వుంచిన వేగులవాళ్లకు లెక్కలేదు. పైగా, వాళ్లకు మనకూ మధ్యనున్న అనుమానాలను పెంచుకుంటున్నాం.

మొ॥ జపాను ఆఫీసరు :- ఆఁ! ఆఁ! అవును హటా! నీవు చెప్పిన ప్రతిమాట, నీ బుర్రలోనుంచి వచ్చిన ప్రతిభావన, వెనుక నువ్వు యూనివర్సిటీలో చదువుకున్న చదువుకు విరుద్ధంగా, విషతుల్యంగా యున్నాయి. వాళ్ళల్లో గనుక కట్టునువర్పరిస్తే అదితిరిగి మేకై మనకెదురు తిరుగు తుందని నీ బుర్ర ఊహించలేకపోయింది. మనం యీ దేశభక్తుల్ని, స్వాతంత్ర్య పిపాసుల్ని ఎలా నమ్మటం? మనం ముఖ్యంగా యిలా యెందుకు యుద్ధం చేస్తున్నామో గుర్తించుకో! మనం పోట్లాడేది రాజ్యం కోసరం- రాజ్యపరిపాలనకోసం- ఆ విషయం వీళ్ళకు తెలుసు-మనం వాళ్ళ కావిషయం తెలియదనుకోవడం మన బుద్ధితక్కువ. ఇంతమంది వేగులవాళ్ళను నియమించిందెందుకు? అందుకోసమే! వాళ్ళ భావాలు తెలుసుకోవడానికే!

హటా :- కాదు! అల్లావీల్లేదు. మనం యీ ప్రజల మంచి చెడ్డల్ని విచారించి వారికి సేవచేయడం మనవిధి-ఇక్కటో తండ్రి కుమారుని యోగక్షేమాల్ని జేలుసుకున్నట్లు, ప్రజల్ని పరిపాలించి, వాళ్ళకు వలసినన్ని సదుపా

యూలు, రాకపోకలకు రైళ్లు మొదలైన వాహనాలు, వర్తక వ్యాపారాలుపోషించడం, రైతులకు వ్యవసాయ సదుపాయాలు యివన్నీ మనం వాళ్ళకు చూడటం మన విధి.

మొదటి ఆఫీసరు :- పిచ్చివాడా ! ఇవ్వి నువ్వుహించినంత సులభసాధ్యాలుగావు. పైగా మన అధికార్లు మన తిండి, గుడ్డా, ఇల్లు, అంతా యిక్కడే, మన మాత్రమించుకున్న దేశాల్లోనే చూచుకోమని చెప్పలా? అమెరికావాళ్ళకు మల్లే మనకు బీడీముక్కదగ్గర్నుంచి యిళ్ళనుండి రావు. ఆఖరికి వాళ్లు సారా, సిగరెట్లుగూడా అమెరికానుంచి తెప్పించుకుంటున్నారు. మనమేమో యీదేశాలలో నుంచే మనక్కావలసినవన్నీ సేకరించుకుంటున్నాం - పసిపిల్లలదగ్గరినుంచి తండ్రిగాని, తల్లిగాని, లేక పెద్దన్న గాని కావల్సిన వస్తువులన్నీ ఊడబెరుక్కోవడం ఎక్కడన్నా నీ జీవితంలో చూచావా? అందువల్ల తండ్రిల్లాగా, పెద్దన్నల్లాగా మన మీ పరిస్థితులలో వుండ గలమా? (తెరలోపల్నుంచి యూలిస్ పా అరుపులు విని పిస్తాయి. మొదట ఆఫీసరు వింటాడు) ఏమిటది?

హాటా :- (శబ్దం ఎటువైపునుంచి వస్తుందో కాస్త పరిశీలనగా చెవియెగ్గి) అది మరొక ఎరెస్టు అయివుంటుందిలే!

యూలిస్ పా యిద్దరు జపానుపోలీసులు ప్రవేశము. మరొక బర్మావాడు అతను గూడా యుంటాడు. బాగా త్రాగియుండటంవల్ల కళ్ళైరపడ్డాయి ముఖం కంది యుంది. సరిగ్గా నిలబడలేకపోతున్నారు - పొట్టిచేతుల చొక్కా నేతలుంగీ - వాళ్ళంతా ద్వారంముందు నిలుచున్నారు.

మొదటి ఆఫీసరు :- (చప్పునలేచి నిల్చొని) ఏమిటి పోటోన్?
యీసారి ఎవర్ని పట్టుకవచ్చావు?

పోటోన్ :- (కొద్దిగా ముందుకు జరిగి) యిదిగో! యీ మహాను
బాహుడు, ఒకప్పుడు ఇంగ్లీషువారి హయాములో గవ
ర్నమెంటు ఉద్యోగం చేశాడు. వాళ్లంటే తగని అభి
మానం! వారి పునఃరాక కోసం కలలుగంటున్నాడు.
ఇవాళవీడు “యూవాజా” యింట్లోవున్నాడు...అక్క
డ కూర్చుని చాలాసేపు మాట్లాడాడు.

మొదటి ఆఫీసరు :- ఆ ‘యూవాజా’ ఎవరు?

పోటోన్ :- వాడా? తమకు తెలుసు... ఒకప్పుడు వాడి
కూతురు చెరచబడింది.

మొదటి ఆఫీసరు :- ఓహో! తెలిసింది-వాడా! సరే అయితే
తర్వాత?

పోటోన్ :- పట్నంనుంచి యూవాజా కొడుకు తిరిగొచ్చాడు.
వాడు వీడు అంతా చాలాసేపు మాట్లాడుకున్నారు.
మనం యిప్పుడు వీడిద్వారా తెలుసుకోవాల్సి వుంది.
వాడెందుకిక్కడికొచ్చాడు? వాళ్లంతాతీవ్రంగా మాట్లా
డుకున్న మాటల సారాంశమేమిటి? అని.

మొదటి ఆఫీసరు :- హాటా! విషయం ఏమిటోకనుకో! (తిరి
గొచ్చి కుర్చీలో కూలబడుతాడు)

హాటా :- (యూనిక్ పాతో) అయితే-ఆపట్నంనుంచి తిరిగొచ్చిన
వాడితో అంత దీర్ఘంగా మాట్లాడింది ఏమిటి? అతను
ఏమేం చెప్పాడు?

యూతిన్ పా :- అత నేమీ చెప్పలేదండీ!

హాటా :- “అతను ఏమీ చెప్పలేదండీ అని” ఎలా చెప్పగలుగు

తున్నావు? వాడు నీతో అంతద్వీర్థంగా మాట్లాడినప్పుడు.

యూతిన్ పా :- (భయపడుతూ) చెప్పాడండీ చెప్పాడు-అక్కడ

పట్టణాల్లో ఏలా ఎంతమంచి తిండి దొరకుతుందో,

ఆపట్టణాలు ఎంత బాగుంటాయో—

హాటా :- వాడు మాగురించిగాని, రాజకీయాలుగాని, యుద్ధ

విషయాలుగాని, ఏమీ చెప్పలేదని నిరూపించగలవా?

యూతిన్ పా :- (వణుకుతూ, నత్తిగా) అబ్బే! లే... లే... లేదండీ!

ఆ విషయాలు ఏమీ చె... చె... చెప్పలేదండీ.

హాటా :- అయితే యుద్ధకాలంలో ప్రజలు యుద్ధంగురించి

మాట్లాడుకోరనేనా నీ యుద్ధేశ్యం?

యూతిన్ పా :- (కాదన్నట్లుగా తలూపుతూ) కా... కా...

కాదండీ... మేమలా మాట్లాడుకోలేదండీ.

మొదటి ఆఫీసరు :- అరేయ్! వాణ్ని పట్టుక విరగతన్నండి—

అదొక్కటేమార్గం: (ఒక సైనికుడు కొరడా ఒకటి

తెస్తాడు. యూతిన్ పా యింకా భయభ్రాంతుడౌతాడు.)

చూస్తావేం? ఊ! సత్కరించు... (సైనికుడు యూతిన్

పాను గట్టిగా బాదుతాడు. యూతిన్ పా బిగ్గరిగా

అరుస్తూ యేడుస్తాడు.)

హాటా :- (కుర్చీలోంచి లేచివచ్చి యూతిన్ పాతో) చెప్పు! బస్తి

లోంచి వచ్చిన ఆ వెధవ ఎంచేప్పాడో, మాతో చెప్పు!

యూతిన్ పా :- (ఏడుస్తూ) నేను నిజమే చెప్పాను అంతకుమించి

అతనేమీ చెప్పలేదు.

హాటా :- నాకు నమ్మకంలేదు. (నై నికుడు యూతిన్ పాను తిరిగి వకటి తగిలిస్తాడు. మరో రెండు... యూతిన్ పా బాధతో దెబ్బలు తగిలినచోట తడుముకుంటాడు...) చెప్పు! యిప్పటికై నా చెప్పు! వాడేం చెప్పాడు.

యూతిన్ పా :- (వణుకుతూ హాటానై పుకు చూచి, తలదించు కుంటాడు... ఒక్కక్షణం...) నిజం! అతనేమీ చెప్ప లేదండి.

హాటా :- (కోవంకో బూటు కాలుతో నేలను బలంగా తన్ని) ఏమిటీ పందిలా వాగుతున్నాన్? యీరోజుల్లో, మీ బర్మావాళ్లు, మా జపానువాళ్లను గురించి, యుద్ధాన్ని గురించి మాట్లాడుకోవడం లేదంటే యెవరన్నా నమ్ము తారా? చూస్తావేం! కానివ్వండి. యింకా గట్టిగా మోతాదుగానివ్వండి (సిపాయి యూతిన్ పాను మరింత గట్టిగా మరోమూడు తగిలిస్తాడు)

యూతిన్ పా :- (దెబ్బ దెబ్బకు బిగ్గరిగా ఏడుస్తాడు. నాలుగో దెబ్బ పడబోయే సమయానికి) చాలండీచాలు! మీక్కా వలసిందంతా చెప్పుతా! అంతా చెపుతా!

హాటా :- (చాలా బిగ్గరిగా) ధూత్ తెరీ! ఆగండిరా! మొద టనే చెప్పలేక పొయ్యావురా దెయ్యం! మూర్ఖుడా! సరేచెప్పు! వాడేం చెప్పాడు.

యూతిన్ పా :- (వణుకుతూ, కళ్లంట నీరుకారుస్తూ, తలవంచు కుని డగ్గుజ్జికతో) అతను అతను చెప్పాడు. ఏమంటే మిత్రరాజ్యసమితి సేనలు గెలిచి తీరుతాయట!

హాటా :- (బిగ్గరిగా) చెప్పాడు! చెప్పాడుగా! అయితే మిత్ర

రాజ్యసమితి సేనలు గెలిస్తే. ఆ తర్వాత బర్మాగతి ఏమవుతుందోగూడా చెప్పాడా?

యూరిన్ పా లేదని చెప్పుతాడు.

హాటా :- (బలంగా అడుగు ముందుకేసి) చెప్పు... యింకా ఏం చెప్పాడు... యింకా బిస్కత్తులు కావాలా? యింత కంటే మంచిరకపు తియ్యని.

యూరిన్ పా :- (దీనంగా హాటావై పుకు జూస్తూ) మిత్రరాజ్యాల లసైన్యం గనుక గెలిస్తే బర్మాకు స్వాతంత్ర్యం లభిస్తుందన్నాడు.-

హాటా :- (తిరిగి కోవంతో) ఏమిటీ! మిత్రరాజ్యాల సేనలు గెలిస్తే బర్మాకు స్వాతంత్ర్యం వస్తూందని నమ్మే పశువులు యీ బర్మాలో వున్నాయా? అసలు ఆ పశువులకి మెదడంటూ వుందా? ధూత్ తిరీ ఆ ఆంగ్లో అమెరికన్లు మిమ్మల్నేలా చూచేవారో గుర్తుందా? మేము మీకెప్పుడూ స్వాతంత్ర్యం యివ్వాలా? కనీసం యిటువంటి స్వాతంత్ర్యమన్నా యిస్తామని ఆవెధవ తొత్తులు మాట కన్నా అన్నారా? నీ బ్రతుకుచెడా! ఎటువంటి తెలివితక్కువ దద్దమ్మలమ్యూ మీబర్మావాళ్ళూ!

మొదటి ఆఫీసరు :- హాహాహాహా! మీ యూనివర్సిటీలు మీ కంతవరకే నేర్పాయి! అసలు వాస్తవిక పరిస్థితులు వేరు! అంతేగదా! హాహాహాహా!

హాటా :- (కోపాన్ని అణచుకొని, వినయంగా చేతులుమడిచి) అయితే ఇంతకీ వెధవ ఏయిస్తూ? బహుశాకమ్యూనిస్టా?

యూతిన్ పా :- (సిబ్బరంగా) నా కా విషయాలను గురించి ఏమీ తెలియదండీ -

హాటా :- తెలియకపోవడమేమిటి? తెలుసుండాలి.

యూతిన్ పా :- నాకు నిజంగా తెలియదండీ! ఆపైన తమదయ!

హాటా! యీ గాడిదను కోదండం తీయండిరా! అప్పటికీ జవాబు చెప్పకపోతే అప్పుడు చూద్దాం. (మొదటి ఆఫీసరుతో) యీ విషయం ఆ యింటిల్లి పాదినీ అరెస్టు చేస్తేగాని తేలదనుకుంటాను.

మొదటి ఆఫీసరు :- (విలాసంగా యాలవేసుకుంటూ గుడ్డలు తొడుక్కొని .. నెత్తిన టోపీ పెట్టుకుంటాడు) ఏయ్! మీలో ఐదుగురు సిద్ధంగాయుండాలి.

హాటా రైపుల్ ను బెల్టు కేసులోకి త్రోసి, కత్తిచేతిలోకి తీసుకుంటాడు. ఒక సైనికుడు యూతిన్ పాను తన్ని కిందకుతోస్తాడు, వాళ్లంతా ఆయన్ను తాళ్ళతో గట్టివేస్తారు. తనేపాపము ఎరుగనని ఏడుస్తాడు.

యూతిన్ పా :- నా కా విషయాలను గురించి ఏమీ తెలియదు! ఏ పాపమూ ఎరుగను - నన్ను పోనివ్వండి - దయచూపండి. నన్నొదలండిబాబు! వదలండి. (పోటోన్ అతనివంక జాలిగా చూస్తాడు.)

— తెర —

(3-వ రంగం)

సూర్యాస్తసమయం. మొదటి అంకం. మొదటి రంగపు స్థలం—

నిప్పులకుంపటిలో, నీళ్లు సలసల మరుగుతుంటాయి. పోషిన్, యూవాజా బెంచీపై కూర్చునియుంటారు. దాసోమి కుర్చీలో కూర్చుని యుంటుంది. యూటిల్ వాకా మరొక కుర్చీలో కూర్చునివుంటాడు. వారందరూ ఆలోచనా నిమగ్నులై యుంటారు.

పోషిన్ :- (వళ్ళు విరుచుకుంటూ) అదే మంచిపని. (యింటి వైపుకు చూచి) చెల్లాయ్! టెన్ మే ఇంట్లోవున్నావా? (ఇంట్లోనుంచి 'టెన్ మే' గొంతుక) ఏమిటన్నాయ్? వంటయిందా? నాకు చాలా ఆకలిగా ఉంది. (తిరిగి లోపల్నుంచి) ఆ! పూర్తి అయినట్లే! రెండునిమిషాలు! (బయటి తోటలోనుంచి ఒకపిల్లవాడి గొంతుక) 'ఏమండోయ్! ఏమండోయ్! కొంపమునిగింది'.

యూటిల్ వాకా :- (లేచి) తోట్లోంచి ఎవరోకుర్రాడు అరుస్తూ న్నట్లున్నాడు.

ఆతురతగా 12 సంవత్సరాల కుర్రాడి ప్రవేశం. మొలకు మాత్రం ఒక మాసినలాగు: పరుగెత్తిటం వల్ల రొప్పతుంటాడు.

యూటిల్ వాకా :- ఏమిటి సిన్ బాన్! ఏమిటి విశేషం?

సిన్ బాన్ :- (సన్యాసి దగ్గరకువచ్చి ఆయన పాదాలవద్ద వాలి) జపానువాళ్లు చూతిన పాను యిక్కడినుంచి వెళ్లంగనే పట్టుకున్నారండీ! (పోషిన్ నిటారుగ కూర్చుంటాడు)

యూటిల్ వాకా :- ఆయనిప్పు డెక్కడున్నాడు?

సిన్ బాన్ :- (వణుకుతూ) బౌద్ధస్థూపంలో యున్నారు.

పోషిన్ :- అయితే జపానువాళ్ళు ఆయన్నేం చేస్తూన్నారు.

సిన్ బాన్ :- ఎవేవో అడుగుతున్నారండీ?

పోషిన్ :- వాళ్ళేం అడిగారో నీకు తెలుసా!

సిన్ బాన్ :- తెలియదు. వాళ్ళాయన్నే మడిగారో నాకేమీ తెలియదు.

పోషిన్ :- ఏవిధంగానూ మనమిక్కడ వుండటం మంచిదిగాదు.

యూటిల్ వాకా :- ఎందువల్ల?

పోషిన్ :- వాళ్ళిక్కడకు తప్పకుండా వస్తారని నాగట్టి నమ్మకం-
వాళ్ళసలే అనుమానపు మనుష్యులు! వాళ్ళు ఏకొద్ది
విషయమో ఆయన దగ్గరనుంచి లాగివుంటారు. తరు
వాత మనం వాళ్ళకు చిక్కామంటే చాలా అవస్థ
పడతాం-

యూటిల్ వాకా :- (లేస్తూ) అయితే సరే! మన మిప్పుడేం
చేయాలిక్కడ? ఇదుగో సిన్ బాన్ వెళ్ళి ఆ జపానువాళ్ళు
వస్తున్నారేమో చూడు.

సిన్ బాన్ :- ఆలాగే! (బయటకు పరుగెత్తుతాడు)

పోషిన్ :- ప్రస్తుతాశయం- ప్రజల్లో సంచలనము కలిగించి,
వారికి ఐక్యతనేర్పి కూడగట్టుకొనడం- మనం ఆయుధా
లతో ఎదుర్కొనడానికిది సమయంగాదు. కాని ఆయు
ధాలు ముందుగనే తయారులోవుంచుకోవటం మంచిది.
వాళ్ళకు మనం చిక్కకూడదు. చిక్కామంటే చచ్చా
మన్నమాట!

యూటిల్ వాకా :- అయితే మనం ఎక్కడికిపోయేటట్లు?

పోషిన్ :- ఎదై నా మరో పల్లెకుపోవడమో, మారువేషాల్లో
మసలటమో, లేదా అడవుల పాలవ్వటమో. తరువాత

సంగతెల్లావున్నా, ముందు యిక్కడినుంచి వెంటనే
మకాం ఎత్తివెయ్యాలి.

యూటిల్ వాకా :- 'యూ అ తా పా' వూరు మంచి ప్రదేశం!
అతను నాకు చాలా స్నేహపాత్రుడు. పోనీ మనం
అక్కడకే పోదాం.

పోషిన్ :- నీ దగ్గర ఏమైనా ఆయుధాలున్నాయా?

యూటిల్ వాకా :- నాదగ్గర కావలసినన్ని చేతిబాంబులున్నాయి.
అవన్నీ బ్రిటీషువాళ్ళు యిక్కడనుంచి పోయినప్పుడు సేక
రించినవే- నేను వాటిని మనం పోయేచోట దాచి
పెట్టాను.

పోషిన్ :- చాలాగొప్ప శుభవార్త! ఒక్కచేతిబాంబు 20మంది
జపానువాళ్ళను మట్టుపెడుతుంది. వారిదగ్గరినుంచి 20
రైఫిల్సు సులభంగా లాగవచ్చు.

యూవాజా :- (లేచి నిలుచుని) నాదగ్గరా, రైఫిలుంది. నేను
దాన్ని బ్రిటీషువాళ్ళు యిక్కడనుంచి పోతున్నప్పుడూ
పారిపోతున్న ఒక హిందూసైనికుడి దగ్గర కొన్నా 25రూ
పాయిలు యిచ్చి- అదియిటువంటి సమయాల్లో బాగా
పనికొస్తుంది. దాన్ని "క్యాక్ మిటిక్" లో దాచి
యుంచాను.

పోషిన్ :- (సంతోషంతో) చాలామంచిది నాన్నగారూ!
వాటితో మనం యీ కొద్దిమంది జపానువాళ్ళను ఎదు
ర్కోగలం! యీ జిల్లాకంతటికీ వాళ్ళ జనభా వెయ్యి!
మన బర్ఖావాళ్ళో నూరువేలమంది! మనం ఆ నూరువే
లమందిని కూడగట్ట గలిగినట్లయితే, కొడవళ్ళూ,

గొడ్డళ్ళూ, తీసుకుని. ఆ జపాను వెధవల్ని, ముక్కల
క్రింద నరికేయవచ్చు.

యూటిల్ వాకా :- అయితే త్వరగా వదండి!

పోషిన్ :- రామ్మా చెల్లాయి! యింట్లోంచి బయటకురామ్మా!
మనమంతా కలిసి, ఆ జపానువాళ్ళపై కసిదీర్చు
కుందాం. సిగ్గుపడాల్సిన పనిలేదమ్మా! వారి దుర్మా
ర్గాన్ని ప్రపంచానికి చాటుదాం- నీ తల్లిదండ్రులకు, సోద
రులకు, ప్రపంచానికీ, మన బర్మాస్త్రీలు ఎటువంటి
అవమానాల్ని భరించారో చాటు తల్లీ!

టిన్ మే :- ఇదుగో వస్తున్నా అన్నా - తప్పకవస్తా!

పోషిన్ :- (దీనంగా తండ్రికేసి చూచి) మీరు యిక్కడేవుంటే
మంచిది నాన్నగారూ! అమ్మగార్ని ఓ కంట కనిపెట్టి
చూస్తుండండి! కొంచెం కుదిరికొనిన తర్వాత నే నొచ్చి
మిమ్మల్ని తీసుకవెళుతాను.

యూవాజా :- (బరువు గుండెతో) మీ పవిత్ర కర్తవ్యంలో
పాల్గొనటానికి నా కవకాశంలేకపోవడం నా పాపం!

దాసోమి :- (అతిస్పృహమైన గొంతుకతో) ఏమండోయ్! మనం
నలుబై సంవత్సరాలు కాపురంచేశాం. ఈనాడు మీరు
నన్ను విడిచిపోతానంటే నాకేదో యిదిగావుంది. కాని,
నా క్షేమంకోరి, మీ పిల్లలతోపాటు మీరు వెళ్ళక
పోవడం మీరు ఓ పెద్ద అపరాధంచేస్తున్నట్లు. నన్ను
ఉద్ధరించడంకోసం వెళ్ళటంలేదు. నీ కూతురిని అవమా
నించిన ఆ జపానుతొత్తులమీద కసిదీర్చుకోవడం మీ

కనీసధర్మం! నీ కొడుకులతోబాటు, నీవుగూడా వాళ్లను
చంపి ముక్కలుచేయడం విద్యుక్తధర్మం-

యూవాళా తనభార్యగూడా తన్ను పొమ్మంటున్నందుకు సంతో
షించి త్వరత్వరగా యింట్లోకి వెళుతాడు-

యూటిల్ వాకా :- (దుఃఖంతో) మాతృశ్రీ! త్వరలో నీ పోష
ణకోసం అక్కడినుంచి కొంతమంది పిల్లల్ని వంపుతాను.

పోషిన్ :- (తల్లి పాదాలకు నమస్కరించి) మేము వెళ్తున్నా
మమ్మా! పూర్వం వీరులు రణరంగంలోకి వెళుతూ శుభ
సూచకంగా తల్లి చీరకొంగులో చిన్న గుడ్డపీలిక చించు
కొనే వారట! అలాగే మేము నీ మాటలు స్వీకరించి,
ఆదర్శం చేసుకుని, స్యాతంత్ర్య సమర రంగంలోకి దూకు
తున్నాం జై బర్మా-

దాసోమి :- ఊమంగా వెళ్ళి. లాభంగా రండి నాయనా!
మీకే కష్టలూ రాకుండుగాక!

పోషిన్ :- (అన్న దగ్గరకు వెళ్ళి) యాబై సంవత్సరాల పూర్వ
పుపరిస్థితి యింతే! అప్పుడు బర్మావాళ్ళంతా ఒకటై
ఇంగ్లీషువారిని ఎదుర్కొన్నారు. ఆ నాడు దేశమంతా
ఎగుడు దిగుడుగా నడిచింది. అయితే ఆ నాడు బ్రిటీషు
వారికి క్రమంగా బర్మావాళ్లు తలవంచడం జరిగింది.
అప్పటికవి వాళ్ళకు చివరిరోజులు! క్రమంగా పద్ధతు
లన్నీ మారాయి! పెట్టుబడి దారీవిధానం ఎర్పడింది.
యిప్పుడీ యుద్ధం దేశం మొత్తాన్ని ఊపేస్తుంది. వాడ
వాడ పల్లె పల్లె ప్రాకుతుంది. యుద్ధసమాప్తి అంటే
యాబై సంవత్సరాలనాడు జరిగినట్లే చరిత్రలో గొప్ప

మార్పులు రావడ మన్నమాట! మార్పులు తప్పవు-
కాని- యిప్పుడు మనబర్మా ప్రజలకు, మనకు మనమే
పరిపాలించుకొను రోజులు, స్వాతంత్ర్యమూ, స్వేచ్ఛా,
వస్తాయి, తప్పదు!

యూటిల్ వాకా :- (రంగానికి ఎడమవైపుగా మెల్లిగా నడు
స్తాడు) అన్నీ జరుగుతాయి! మనరాజ్యం, మన ప్రజా
రాజ్యం, మనకు సిద్ధిస్తుంది.

పోషిన్ :- (యింటివైపుకు దిరిగి) రండి నాన్నగారూ! చెల్లాయ్.
త్వరగా రావాలి. కాలం మనకోసం ఆగదు.

యూవాజా ఒక చేతిలో పాడవుపాటి కత్తి మరొకచేతిలో బాణము,
విల్లంబులు తీసుకుని బయటికి వస్తాడు. టిన్ మే ఒకచేతిలో బల్లెం, నెత్తిమీద
గంప పెట్టుకొని యూవాజాను అనుసరిస్తుంది.

యూవాజా :- (పాడవుపాటికత్తి పోషిన్ చేతి కందిస్తూ) ఆ
ఆయుధాలన్నీ నీ చేతికందేవరకూ ముందుగా దీన్ని
దగ్గరవుంచుకో! పదహారు దమ్మిడీలు బొత్తిగాపెట్టి సరి
కితే సరిగ్గా ఏటుకు రెండు భాగాలై కూచుంటాయి.
చాలా పదునుగావుందిలే!

పోషిన్ :- (కత్తి చేతిలోకిదీసుకుని టిన్ మే వైపుకు దిరిగి) నీ
నెత్తిమీద గంప ఏమిటి చెల్లీ?

టిన్ మే :- వంటపాత్రలన్నా య్! ఇంకా - ఏవోతే రైలుదోవ
ప్రక్కన దొరికిన రెండుగంపల తుచాకీగుడ్లు.

పోషిన్ :- యిప్పుడు నీవు సజ్జనైన బర్మాయువతివి. నువ్వు
నిజంగా నా సహోదోవి అని చెప్పుకోవడానికి గర్విస్తు
న్నాను. అమ్మా! వెళ్తున్నాం. ఆలస్యమైతే కష్టం -

విజయం సాధించి తీరుతాం. యీ ప్రయాణం మా విజయానికి తొలకరి. నమస్కారం తల్లీ!

యూజీల్ వాకా ఎడమపక్కగా వెళుతాడు. యూవాజా అతన్ని అనుసరిస్తాడు. టిన్ మే వెళుతూ తల్లికేసి విచారంగా కన్నీరు కారుస్తూ పోతుంది. పోషిన్ నెమ్మదిగా, గంభీరంగా సాగుతాడు.

దాసోమి :- (వాళ్లందరివంకా నిబ్బరంగా చూస్తూ) నాకోసం మీరెవ్వరూ బాధపడొద్దు - నాకేమీ ఫరవాలేదు. మీరంతా క్షేమంగావెళ్లి, మన పనులు సాధించుకురండి.

వాళ్లంతా వెళ్లేవరకూ ఆలాగే చూచి కన్నీరు పెడుతుంది. కొంత కాలం తరువాత మొదటి జపాను ఆఫీసరు గొంతుక బిగ్గరిగా వినిపిస్తుంది.

మొ॥ జపాను ఆఫీసరు :- నలుగురు యిల్లు చుట్టముట్టండి. ఒకడు మాతోరాండి.

దాసోమి :- (లేని ధైర్యం తెచ్చుకుని) మళ్లీ ఆమూడు జపాను కుక్కలూ వస్తున్నాయి—

మొదటి ఆఫీసరు :- (చేతిలో ఫిస్టలు వట్టుకుని, కుడివైపునుంచి వ్రేవేళం! అతని వెనుక హాటా మరొక సిపాయి సాయుధులై యుంటారు.) ఎవ్వరూ కదల్చానికి వీల్లేదు. పరుగెత్తకండి—కాలుస్తాను.

దాసోమి ప్రళాంతంగా వాళ్లవైపు చూస్తుంది.

మొదటి ఆఫీసరు :- (అనుమానాస్పదంగా నాలుగు వైపులా చూచి) వాళ్లంతా యేరి?

దాసోమి :- అంటే, ఎవళ్లూ?

మొదటి ఆఫీసరు :- వాళ్లే, నీ మొగుడూ, పట్నంనుంచివచ్చిన నీ కొడుకూనూ.

దాసోమి :- (దైర్యంగా కుడివైపుకు చూపుతూ) వాళ్ళంతా యిటు వెళ్లారు.

హోటా :- మేము యిప్పుడటునుంచే వస్తున్నాం- మా కెవ్వరూ కనిపించలేదే?

దాసోమి :- (విసుగుగా) అందుకెవరేం చేస్తారు ... చూడక పోవడం మీ తప్పు... యూటిల్ వాకా వాళ్ళను తన ఆశ్రమానికి రమ్మన్నాడు ... వాళ్లు వెళ్లారు.

హోటా :- ఆ యూటిల్ వాకా ఎవడు?

దాసోమి :- మీకు తెలియదు? వాడు నా కొడుకు. మీ రాశ్రమించుకున్న స్థాపంలోవుండే ఒక బౌద్ధభిక్షువ్రాను.

మొదటి ఆఫీసరు :- సరే! హోటా, యిద్దర్ని కూడగట్టుకుని వెళ్ళి మరోసారి చూడు (కుడివైపు చూపుతాడు) ఇదిగో! నువ్వు (సిపాయితో) యీ ముసిల్మానిమీద ఒక కన్ను వేసివుంచు. నేను యింటిలోపలికి వెళ్లి చూసివస్తాను-

హోటా కుడివైపుకు పోతాడు. చేతిలో పిస్తలు జాగ్రత్తగా మరోసారి చూచుకుని యింటిలోపలికి వెళుతాడు. దాసోమి సిపాయిచేత కాపలా కాయించుకుంటూ నిబ్బరంగా కూర్చుంటుంది. ఒక్క క్షణమైన తర్వాత సిపాయి ఎడమవైపుకుజూస్తాడు. మొదటి ఆఫీసరు కోపంతో బయటకువచ్చి సిపాయి చూస్తున్నవైపుకు చూస్తుంటాడు -

మొదటి ఆఫీసరు :- (కోపంతో) అక్కడున్నవాళ్లేగదా? (దాసోమివంక కోపంగా జూస్తూ) యీముసలి పిశాచం మనల్ని మోసంచేస్తుంది.

దాసోమి కోపంగా నిర్భయంగా అతనివంక జూస్తుంది. సోల్దరు చేతిలోకి తుపాకి తీసుకుని పోషిన్ వాళ్లు వెళ్లినవైపుకు గురి చూస్తుంటాడు.

మొదటి అఘోసరు :- (సిపాయికి వెనుకగా దగ్గరిగా జరిగి) సరిగ్గా
చూడు-వాళ్లను మనం పట్టుకునేరాలి.

సిపాయి కూరంగా గురిచూసి ప్రేల్వబోతాడు. దాసోమి వుండబట్ట
లేక మండే కట్టనొకదాన్ని గురిచూచి, బలంకొద్దీ, సిపాయిపైకి విసురుతుంది.
అది వెంటనే వాడిచేతికి తగలటంవల్ల, గురితప్పి గుండు గాలిలోకి దూసుకు
పోతుంది. దాసోమి బిగ్గరిగా నవ్వుతుంది.

మొదటి అఘోసరు :- (వెరి)కోపంతో రైఫిలు ఆమెకు గురిపెట్టి)
నేనుగనుక జపానువాణ్ణయితే యిదుగో (కాలుస్తాడు)
ఇదిగో! ఆసియా ఖండాన్నే మేము జయిస్తున్నాం!
(మరోసారి కాలుస్తాడు) ఇదిగో మావిజయనూచకానికి
మరొక్కటి (మూడోసారి కాలుస్తాడు) హాహాహాహా.

దాసోమి కడుపు గట్టిగా వత్తిపట్టుకుని అరుస్తూ గూలబడిపోతుంది.
దీర్ఘనిశ్వాస...

—తేర మెల్లగా జారుతుంది—

జపాను ఫాసిస్టులు తుపాకి మోతలతో కథఅంతం చేయబడింది.
వెన్వెంటనే బర్మా పుత్రులు, స్వాతంత్ర్య వీరులు, ఆ ఫాసిస్టులపై. ఆ జపాను
భూతాలపై ఎదురు తుపాకులు కాల్చారు. కొంత కాలానికి బర్మా ప్రజలు.
తమ స్వాతంత్ర్యం కోసం “బర్మా రక్షణసైన్యం” గా యేర్పడి గెరిల్లా
యుద్ధం చేశారు. జపానువారిని, హతమార్చి, పగసాధించుకున్నారు.

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయం
—సమాప్తం—
తేలపోయింది. (కృష్ణా జిల్లా.)

మనసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA119B107
పుస్తకం పేరు	విప్లవ సమిధలు
తారీఖు	28/10/24
ముందు అట్ట	NO
వెనుక అట్ట	NO
మొత్తం పేజీలు	63
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
భాష పేజీలు	II, VIII
లేఖ పేజీలు	NO
కయారు చేసినది	APSA
పేజీలు విడదీసినది	APSA
స్కాన్ చేసినది	Mouli
పరీక్ష చేసినది	DAVEED
పేజీలు పరిశీలించినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	good